

65 **ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ** 99

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΛΟΘΟΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΙΒΩΤΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ὁ Μοναχικὸς βίος	σελ. 97
Χρον. καὶ τοπ. ἱστορία Ἁγ. Ὁρους Ἱ. Μ. Ἁγ. Παύλου	» 103
Ἱερὰ Μονὴ Σταυρονικήτα	» 111
Τὸ Ραδιόφωνον καὶ Ραδιόφωνα ἐν Ἁγίῳ Ὁρει	» 117
Σκέψεις	» 125
Ἐυρετήριον	» 128

Ἡ ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὁ Στρειδᾶς τῆς Ἱ. Μονῆς Σταυρονικήτα, ἀνασυρθεῖσα ἐκ τῆς θαλάσσης ἐν ἔτει 1522, ὡς ἀναφέρομεν εἰς τὴν ἐξιστορήσιν τῆς Μονῆς εἰς ἄλλην σελίδα.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

« Κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄρα αὐτά, καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῶι, ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σώσαι, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὅς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν. λέγω ὑμῖν, ταύτη τῇ νυκτὶ δύο ἔσονται ἐπὶ κλίνης μιᾶς, εἰς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· δύο ἔσονται ἀλήθουςαι ἐπὶ τὸ αὐτό, μία παραληφθήσεται καὶ ἡ ἕτέρα ἀφεθήσεται· δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἰς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ ἐπισυναχθήσονται καὶ οἱ ἀετοί.»

(Λουκ. ιζ' 30-37)

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΑΘΩ

ΓΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΜΟΝΑΧΙΚΟΣ ΒΙΟΣ (*)

Θέμα τῆς Ἱεραρχίας, ὄχι μικροῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι ὁ μοναχικὸς βίος. Ἀποτελεῖ αὐτὸς λαμπρὰν παράδοσιν τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Πρωϊμώτατα ἐμφανισθεῖς εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀπέκτησε μεγάλην ἀνάπτυξιν κατὰ τοὺς πρώτους μάλιστα αἰῶνας, καὶ προσέφερεν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὸν χριστιανικὸν καὶ εἰδωλολατρικὸν κόσμον.

Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ σοφοὶ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ἐπιγραμματικώτατα τὸν ἀποκαλοῦν «εὐαγγελικὴν πολιτείαν», «ἀγγελικὸν σχῆμα τῆς ἀγγελικῆς τάξεως», «θεῖον πολίτευμα», «ἀγνὴν καὶ ὑπερκόσμιον ὁδόν». Καὶ εἶχον δίκαιον εἰς αὐτοὺς τοὺς λαμπροὺς καὶ ἄλλους ὁμοίους χαρακτηρισμοὺς, «οἱ ἕξοχοι τῶν θεοφόρων Πατέρων τὸν μοναχικὸν βίον ὡς ἀγγελικὸν ἐκθειάζοντες», ὅπως γράφει Θεόδωρος ὁ Στουδίτης. Διότι ὑπέροχοι ἄρεται καὶ θαυμασία κοινωνικὴ δραῖσις ἦσαν τὰ γνωρίσματα τοῦ διαλάμπαντος μοναχικοῦ βίου. Δὲν εἶναι δὲ αὐτὸς ξένος καὶ ἀνεπιθύμητος εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι αἰσθάνονται ἐσωτερικὴν κλίσιν πρὸς

(*) Τὸ παρὸν ἄρθρον δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2123 τῆς 20ης Νοεμβρίου φύλλον τῆς «ΖΩΗΣ», τὸ ἀναδημοσιεύομεν ὁλόκληρον ὡς ἐκφράζον τὰς γνώμας τῆς ὁμωνύμου ἀδελφότητος θεολόγων, καὶ εἶναι ἢ καλυτέρα ἀπάντησις εἰς τοὺς διαφοροὺς ἐπικριτὰς αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ. Ἐκ παραλλήλου, ὑπ' ἡμῶν τῶν ἀγιορευτῶν, πρέπει νὰ δοθῇ ἰδιαιτέρα εἰς αὐτὸ προσοχή, ὥστε «οἱ καλοὶ, ὡς ὀρθῶς λέγει ἡ «ΖΩΗ», νὰ γίνωνται καλυτέροι οἱ δὲ καθυστερημένοι νὰ φροντίσουν νὰ προοδεύσουν».

τὴν μόνωσιν καὶ περισυλλογὴν, πρὸς τὴν ζωὴν τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς συνεχοῦς προσευχῆς, πρὸς τὴν ἀπαλλαγὴν μὲν ἀπὸ τῶν κοσμικῶν φροντίδων, τὴν ὀλόψυχον δὲ ἀφοσιώσιν τῶν πρὸς τὸν Θεόν. Ἔχουν αὐτοὶ τὴν κλῆσιν καὶ κλίσιν πρὸς τὴν μοναστικὴν ζωὴν καὶ τὰς βασικὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν πραγμάτωσιν αὐτῆς. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐν συνεχείᾳ ἀπαιτεῖται, εἶναι νὰ μεταβάλουν εἰς ἀρετὴν τὴν προδιάθεσιν αὐτὴν.

* *

Ἀνέκαθεν δέ, ἡ ἀ γ ι ό τ η ς, ἡ αὐταπάρνησις, ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ἀγνότης, ἡ ὑπακοή, ἡ ἀκτημοσύνη, ἡ πραότης, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὸν κόσμον ζωὴ, ἡ ἀγαθότης τῆς ψυχῆς, ἦσαν αἱ ἀρεταί, τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ καλλιεργοῦν οἱ μοναχοί. « Ἡμεῖς, λέγει ὁ Μ. Βασίλειος, ἀποτασσόμεθα ἀπὸ τὸν διάβολον καὶ τὰ πάθη τῆς σαρκός, ἀπὸ συγγενείας σωματικῶν καὶ κοινωνίας ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ ἔθιμα βίου, τὰ ὁποῖα εἶναι ξένα καὶ ἀντίθετα πρὸς τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ». Καὶ εἶναι ἀληθές, ὅτι τὴν ζωὴν αὐτὴν τῆς ἀγιότητος τὴν ἐξοῦσαν κατ' ἀρχὰς μέσα εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐντὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος. Βραδύτερον δὲ πολλοὶ ἀπεχώρησαν εἰς ἔρημα μέρη, διὰ νὰ βαδίσουν τὸν δρόμον τῆς ἀγιότητος, ἀπερίσπαστοι ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰς μερίμνας τοῦ κόσμου. Δὲν ἔπερασε πολὺς καιρὸς καὶ οἱ ἐρημίται αὐτοὶ ὀργανώθησαν εἰς μοναστικὰς κοινότητας, διὰ νὰ ὑποβοηθοῦν ἀλλήλους εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας κατὰ τὸ Γραφικὸν λόγιον. « ἀδελφὸς ὑπ' ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πόλις ὄχυρά » (Παρ. ιη' 19), εἰς αὐτὰς δὲ τὰς μοναστικὰς κοινότητας ἐκαλλιεργήθη ἡ ἀγιότης, ἡ ἀνωτέρα ὄντως πνευματικὴ ζωὴ.

Ἐκεῖ ἀνεπτύχθη ἐπίσης ἡ ἀρετὴ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐξυπηρητήσεως εἰς ἀξιόλογον βαθμόν. « Οὐδεὶς ἐν αὐταῖς ὀνειδίζει πενίαν, γράφει ὁ ἱερός Χρυσόστομος· οὐδεὶς ἐπὶ πλούτῳ σεμνύνεται τὸ σὸν καὶ τὸ ἐμόν, τοῦτο δὴ τὸ πάντα ἀνατρέπον καὶ θορυβοῦν, ἐξώρισται· καὶ πάντα αὐτοῖς κοινά, καὶ τράπεζα καὶ οἴκησις καὶ ἱμάτια. Καὶ τὸ θαυμαστόν, ὅπου γε καὶ αὐτὴ ἡ ψυχὴ μία πᾶσι καὶ ἡ αὐτὴ... Ἄλλὰ καὶ τὸ τὰ συμβαίνοντα ἐκάστω, λυπηρὰ καὶ χρηστὰ, κοινὰ πάντων εἶναι νομίζουσιν ». Καὶ εἰς ἄλλην περίστασιν ὁ ἱερός Πατὴρ συμπληρώνει. « Οὐκ ἔστιν

ὕβριζοντος ἀκοῦσαι τινος ἐκεῖ, οὐδὲ ὑβριζόμενον ἰδεῖν, οὐδὲ ἐπιτατιόμενον, οὐδὲ ἐπιτάττοντα, ἀλλὰ πάντες τῶν διακονουμένων εἰοὶ καὶ ἕκαστος τοὺς πόδας νίπτει τῶν ξένων καὶ πολλὴ περὶ τούτου μάχη. Αὐτοὶ καίουσι πῦρ, αὐτοὶ διακλῶσι ξύλα, αὐτοὶ ἔψουσιν, αὐτοὶ τοῖς ἐρχομένοις διακονοῦνται... Μία τράπεζα πᾶσι καὶ τοῖς διακονουμένοις καὶ τοῖς διακονοῦσι, τὰ αὐτὰ ἐδέσματα, τὰ αὐτὰ οἰκήματα, ἡ αὐτὴ δίαίτα. Μέγας ἐκεῖ ὁ τὸ εὐτελὲς ἔργον ἀρπάζων».

Μοναὶ λοιπόν, αἱ ὅποια ἦσαν ἐμποτισμένοι ἀπὸ τοιοῦτον πνεῦμα καὶ εἶχον τόσον ἀρμονικὴν ἐν ἀγάπῃ τὴν κοινοβιακὴν ζωὴν, πῶς ἦτο δυνατόν νὰ μὴ γίνουν ἀκτινοβόλα κέντρα ἀγιότητος καὶ ἀρετῆς, ἰδρύματα καὶ ἐργαστήρια πνευματικῆς τελειώσεως;

Ἄλλὰ ἡ ἀγιότης, καὶ εἰδικώτερον ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φιλαδελφία, ἐξετείνετο πολὺ πέραν ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς Μονῆς· ἐξεχύνετο εἰς τὴν κοινωνίαν ὡς κοινωνικὴ δρᾶσις καὶ εἶχεν εὐεργετικωτῆτην ἐπίδρασιν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἐνάρετοι οἱ ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς των μοναχοί, ἐφλέγοντο ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐξυπηρετήσουν καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, τὴν κοινωνίαν ὀλόκληρον, ὅσον τοῖς ἦτο δυνατόν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ἐπρόσεχαν πολὺ, μήπως τυχὸν δελεασθοῦν καὶ μολυνθοῦν ἀπὸ τὴν εἰς τὸν κόσμον κρατοῦσαν ἀμαρτίαν. Πρὸ παντός ὁ μοναχὸς ἔχει καθήκον κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς κοινωνικῆς καὶ φιλανθρώπου δράσεώς του «ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου», ὅπως γράφει ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος (α' 27).

Καὶ πράγματι αἱ Μοναὶ ἀνεδείχθησαν κέντρα τοιαύτης κοινωνικῆς δράσεως, ὥστε νὰ μείνουν ὀνομασταὶ εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἡ πολυμερὴς κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους φιλανθρωπία, ἡ εἰς κάθε ἀνάγκην ἀνταποκρινομένη, ἤσκειτο ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Καί, ὅπως γράφει κάποιος ἱστορικός, «οὐδὲν ἐκ τῶν ἀπειραριθμῶν εὐεργετικῶν καταστημάτων εἶχε λαϊκὸν χαρακτῆρα. Πάντα διηθύνοντο ὑπὸ μοναχῶν καὶ ἐξηρτῶντο ἀπὸ ἱερὸν τινὰ οἶκον». Τεράστια ποσὰ προσέφερε μὲ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ὁ λαὸς εἰς τὰς Μονὰς, τὰ ὅποια καὶ διετίθεντο ἀπὸ αὐτὰς μὲ ἀγάπην καὶ σύνεσιν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ λαοῦ. Εἶχον ἰδρυθῆ εἰς διαφόρους πόλεις ξενοδοχεῖα, νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα

χηροτροφεΐα (διὰ τὰς πτωχὰς χήρας), ὄρφανοτροφεΐα, λεπροκομεία καὶ ἄλλα κοινῆς ὠφελείας καταστήματα, πὺν ἐλειτουργοῦσαν μὲ τάξιν καὶ μὲ πειθαρχίαν, ὅπου ἐβασίλευεν ἀγάπη καὶ καλωσύνη διὰ τὴν ἀνακούφισιν, τὴν περιθάλψιν καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πασχόντων.

Ὁ Μέγας Βασίλειος συνίστα εἰς τοὺς μοναχοὺς « συμπάσχειν τοῖς πάσχουσι... παραμυθῆσθαι τοὺς ὀλιγοψύχους, ὑπηρετεῖν τοὺς ἀρρώστους, ξενοδοχείας καὶ φιλαδελφίας ἐπιμελεῖσθαι ». Διότι, ὅπως ἐξηγεῖ ὁ ἴδιος, εἶναι μέγα καὶ ὑψηλὸν τὸ ἔργον τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν ἄλλων, πρόξενον καὶ ἔκφρασις ὄλων τῶν ἀρετῶν. Οἱ μοναχοὶ ἐφιλοτιμοῦντο νὰ προσφέρουν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρας ὑπηρεσίας τῆς χριστιανικῆς τῶν ἀγάπης πρὸς τοὺς ἀδελφούς των. Ἐκοπίαζον, ἐταλαιπωροῦντο, ἐστεροῦντο, ἐξετίθεντο εἰς κινδύνους

Ἴδου πῶς περιγράφει ἓνας ἐνάρετος γέρον μοναχὸς τὴν ἀξίαν τῶν τοιούτων ἀσκητῶν: « Καλὸς ὁ ἀσκητὴς ἐκεῖνος, ὁ συνεχῶς ἐν τῷ κόσμῳ γυμναζόμενος καὶ περὶ τὰς καλὰς πράξεις ἀπασχολούμενος, ὁ τὴν φιλαδελφίαν ἐπιδεικνύμενος καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ ἐλεημοσύνης διαπρατιτόμενος καὶ εὐεργετῶν τοὺς παρόντας καὶ τοῖς κάμνουσι βοηθῶν καὶ ἀσκανδάλιστος διαμένων. Καλὸς οὗτος καὶ πάνυ καλός· πρακτικὸς γὰρ οὗτος καὶ ἐργάτης ἐστὶ τῶν ἐντολῶν ». Αὐτὸ εἶναι τὸ δεύτερον θεμέλιον καὶ πεδίον δράσεως τοῦ μοναχοῦ, ἡ ἔμπρακτος ἀγάπη, ἡ συμπαράστασις εἰς τοὺς πάσχοντας, ἡ κοινωνικὴ δράσις.

Ἡ προσφορὰ ὅμως τοῦ μοναχικοῦ βίου εἰς τὴν κοινωνίαν δὲν περιορίζετο εἰς τὸ ἔργον τῆς ὑλικῆς φιλανθρωπίας, τῆς διατροφῆς τῶν πεинаσμένων καὶ περιθάλψεως τῶν ἀσθενῶν. Ἐξετείνετο εἰς πολὺ εὐρύτερα καὶ περισσότερον ἀξιόλογα ὄρια. Εἶχε πρὸ παντὸς πνευματικὸν καὶ μορφωτικὸν χαρακτῆρα καὶ ἀπέβλεπεν εἰς σωτηρίαν ψυχῶν, εἰς τόνωσιν τῶν κλονιζομένων, εἰς φωτισμὸν τῶν ἀδιαφωτίστων, εἰς ἐπέκτασιν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ μεταξὺ ὄλων, μεταξὺ καὶ τῶν εἰδωλολατρῶν. Τὰ μοναστήρια δηλαδὴ ἀνεδείχθησαν κέντρα καὶ ὁμητήρια ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς. Ἄλλως τε καὶ διὰ μέσου τῆς πολλοῦς φιλανθρωπίας ἐπροσπαθοῦσαν πάντοτε νὰ μεταδίδουν τὴν ἀγάπην καὶ χάριν Χριστοῦ εἰς τοὺς εὐεργετουμένους καὶ νὰ τοὺς

χείραγωγούν πρὸς τὴν ἐνάρετον ζωὴν τῆς πίστεως.

Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τὰ μοναστήρια ἐξεπορεύοντο ἐργάται τοῦ Εὐαγγελίου, κατηχηταὶ καὶ διδάσκαλοι, πνευματικοὶ καὶ κήρυκες τοῦ θείου λόγου, ἡρωϊκοὶ ἀγωνισταὶ κατὰ τῆς ἀμαρτωλότητος τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀναισχύντων αἱρέσεων· καὶ γενικώτερον, οἱ ἐμπνευσμένοι ἱεραπόστολοι. Πολλοὶ ἦσαν αἱ εἰδωλολατρικαὶ χῶραι, αἱ ὁποῖαι ἤκουσαν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ἀπὸ μοναχοῦς ἱεραποστόλους. Τὴν ἀγαθὴν αὐτὴν κατηχητικὴν ἐργασίαν ἀσχοῦσαν οἱ μοναχοὶ εἰς ἀκόμη μεγαλύτερον βαθμὸν εἰς τὰς γύρω ἀπὸ μονὰς των περιοχὰς καί, γενικώτερον, εἰς τὴν ὑπαιθρον. «Ἡ μεταξὺ τῶν ἀγροτικῶν πληθυσμῶν ἰδίᾳ, τῶν μακρὰν τῶν χριστιανικῶν ἀστικῶν κέντρων ζώντων, διάδοσις καὶ ἐμπέδωσις τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν μοναχῶν ἔργον», γράφει καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου.

* *

Τοιαῦτα μοναστήρια δὲν ὑπῆρξαν μόνον εἰς τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς τοῦ μοναστικοῦ βίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα αἰῶνας τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ὅπως ἐπίσης καὶ κατὰ τοὺς σκληροὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας. Τότε αἱ Μοναὶ ἔφθασαν εἰς δόξαν καὶ δραστηριότητα μεγάλην. Ἀνεδείχθησαν κέντρα τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, φυτώρια ἡρωϊκῶν ἐργατῶν τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Πόσα καὶ πόσα δὲν ὀφείλει τὸ ἔθνος μας εἰς τὰς ἐστίας αὐτὰς τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἀναγεννήσεώς μας! Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους καὶ εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν ὑπάρχουν Μοναί, εἰς τὰς ὁποίας καλλιιεργεῖται ἡ πνευματικὴ ζωὴ, ἀσκεῖται τὸ ἔργον τῆς ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς μὲ πνευματικούς καὶ ἱεροκήρυκας, ἀναπτύσσεται καὶ κοινωνικὴ δραστηριότης πρὸς ἄτομα καὶ περιοχὰς. Οἱ εὐσεβεῖς καὶ ἐνάρετοι μοναχοὶ ποτὲ δὲν ἔλειψαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ὁ μοναχικὸς βίος ἔχει ἀνάγκην ἀνακαινίσεως, ἀναζωογονήσεως καὶ ἐπεκτάσεως, Αἱ καλά Μοναὶ νὰ γίνονιν καλύτεραι καὶ αἱ καθυστερημέναι νὰ προοδεύσουν. Πρέπει νὰ παύσουν νὰ θεωροῦνται ὡς κέντρα τουρισμοῦ μόνον, ὡς μουσεῖα τέχνης καὶ κειμηλίων, ὡς προσοδοφόροι περιοχαὶ ὑλικῶν ἀγαθῶν. Πρέπει νὰ γίνονιν ἐστία πνευμα-

τικῆς ζωῆς, ἀκτινοβόλοι φάροι ἀρετῆς, ἱερὰ προσκυνήματα ἐμπνέοντα τὴν ζωντανὴν πίστιν. Καὶ τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον, τὸ σωτήριο καὶ ὠφελιμώτατον διὰ τὸ ἔθνος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν Ἱεραρχίαν γενικώτερον καὶ ἀπὸ ἓνα ἕκαστον ἱεράρχην εἰδικώτερον. Πρέπει νὰ γίνῃ φρόνημα εἰς τοὺς ἱεράρχας καὶ εἰς τὸν λαόν, ὅτι ὁ μοναχικὸς βίος εἶναι ὄντως καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἀγγελικὴ πολιτεία, ζωὴ ἀγιότητος καὶ ἱεραποστολικῆς δράσεως. Μὲ τὸ παράδειγμά των οἱ ἱεράρχαι, μὲ τὸ κήρυγμά των, μὲ τὴν προσωπικὴν πρὸς τοὺς πιστοὺς ἐπικοινωνίαν, πρέπει νὰ ἐμπνεύσουν, εἰς τὰς δεκτικὰς τουλάχιστον καρδίας, ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν μοναστικὸν βίον, νὰ μορφώσουν καταλλήλως τοὺς ὑποψηφίους, νὰ ὀργανώσουν ἐπὶ πνευματικῶν θεμελιῶν κατὰ τὰ πρότυπα τῶν ἀρχαίων Μονῶν τὴν μοναστικὴν ζωὴν εἰς τὰς περιοχὰς των. Πρέπει νὰ ἐνισχύσουν καὶ οἰκονομικῶς ἀκόμη τὰς πτωχὰς Μονὰς, διὰ νὰ ἀνταποκρίνωνται οὗται εὐκολώτερον εἰς τὰς ὑλικὰς ἀνάγκας των καὶ τὴν κοινωνικὴν των ἀποστολήν. Πρέπει νὰ περιβάλλουν μὲ τιμὴν τοὺς ἀξιόους μοναχοὺς καὶ νὰ διευκολύνουν τὸ πνευματικόν των ἔργον· νὰ δείξουν εἰς τὰ πρῆγματα ὅτι αὐτοὶ πρῶτοι σέβονται καὶ ἐκτιμοῦν τὸν μοναστικὸν βίον, διὰ νὰ ἐμπνεύσουν καὶ εἰς τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος τὴν καρδίαν σέβας καὶ ἀγάπην πρὸς αὐτόν.

Ὅταν ἐπάνω εἰς τοιαῦτα πνευματικὰ θεμέλια καὶ μὲ τοιοῦτους πνευματικοὺς σκοποὺς ἀναδιοργανωθῶν τὰ Μοναστήρια, θὰ ἀνακτῆσουν τὴν παλαιάν των δόξαν καὶ δραστηριότητα, θὰ ἐπιβληθῶν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν πιστῶν, καὶ θὰ ἀναδειχθῶν ἱερὰ ὄντως καὶ ἅγια καθιδρύματα, εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς οἰκοδομήν τῶν ἀνθρώπων.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ Ι. Μ. ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ

Τοῖς ἔρημικοῖς μακαρία ζωὴ θεϊκῶ ἔρωτι περουμενοῖς.
Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά Σου, Κύριε τῶν δυνάμεων ἐξελεξά-
μην παραρριπιεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον ἢ οἰκεῖν
με ἐν σκηνώμασι κοσμικοῖς.

Παναγ. Τρεμπέλας Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης
Ε. Μπραῖλας - Ἀγρ. Τρεμπέλας

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τῷ 1405 ὁ Ραδοσλαῦος Σάμπιας ἀφιέρωσεν εἰς τὸν ἡγου-
μενον τῆς Μονῆς Ἀντώνιον Παγάσην καὶ εἰς τὴν Μονὴν αὐτοῦ
τοῦ Ἁγίου Παύλου, τὸ ἥμισυ τῶν ἐν Καλαμαριᾷ τῆς Θεσσαλο-
νίκης κτημάτων αὐτοῦ, ἀποτελούμενον ἐκ δύο χωρίων Ἀβραμίτι
καὶ Νεοχωρί μετὰ τοῦ πύργου αὐτῶν ὀλοκλήρου καὶ τῆς ἐν
Θεσσαλονίκη οἰκίας αὐτοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ κατέλιπε εἰς τοὺς υἱοὺς
του Δοῦκαν καὶ Λάσκαριν ὑπὸ τὸν ὄρον μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν
να περιέρχωνται εἰς τὴν κυριότητα τῆς Μονῆς. Ὁ Σάμπιας οὗτος
φαίνεται Σέρβος τοῦ γένους καὶ τὰ κτήματα αὐτὰ ἔδωσεν εἰς αὐτὸν
Ἀνδρόνικος ὁ Γέρον δια χρυσοβούλλου αὐτοῦ.

Ἐνταῦθα καταχωρεῖται ἡ διαθήκη τοῦ Σάμπια τοῦ
Ραδοσλαύου ὡς ἔχει :

« Οἱ θεϊότατοι βασιλεῖς κατὰ Θεοῦ μίμησιν εὐεργέται τῶν
ὑπ' αὐτοὺς ὄντες, τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτῶν μετοχετεύουσιν, οὐ
μόνον εἰς τοὺς παρόντας τῶν ὑπὸ χεῖρα, ἀλλὰ περιουσία φιλαν-
θρωπίας καὶ εἰς υἱοὺς αὐτῶν καὶ υἱοὺς υἱῶν καὶ τοὺς ἕξ αὐτῶν,
κατὰ διαδοχὴν μέχρι πέρατος τοῦ παρόντος αἰῶνος χρυσοβούλλοις
λόγοις τὰς τοιαύτας ἐμπεδοῦντες πράξεις αὐτῶν μᾶλλον δὲ καὶ
χρυσοῦ, οὐδ' ἔστιν ὅσον εἰπεῖν τιμιωτέροις καθ' βασιλικοὶ τε
εἰσί, καὶ μέσος ἐν αὐτοῖς παραλαμβάνεται ὁ Θεός, ὃ καὶ δηλοῦσιν
ἡ χρυσῆ σφραγίς, μετὰ τοῦ βασιλικοῦ καὶ τὸν Δεσποτικὸν ἀντι-
φερομένην θείον χαρακτῆρα καὶ ἡ τριττὴ τοῦ λόγου κατὰ πῶσιν
ἐναλλαγὴ, εἰς τιμὴν ἐπινοηθεῖσα τῆς ἁγίας Τριάδος ἧς, εἷς ἔστιν
ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεὶς λόγος καὶ ἐν αὐτῷ θεωρεῖται πᾶν τὸ πλή-
ρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς κατὰ καὶ τῶν ἁγίων δόξαν.
Τοιαύτης καὶ αὐτὸς ἡξίωμα τῆς εὐεργεσίας εὐτυχοῦς τυχῶν τοῦ
ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως τοῦ αἰδίδιμου καὶ μακαρίτου

κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ νῦν ἔχων ἐπ' ἀδείας διὰ θείου χρυσοβούλλου λόγου τὰ περὶ τὴν Καλαμαρίαν δύο χωρία, τοὺς Ἀβραμίτας καὶ τὸ Νεοχώριον, παραπέμπει εἰς τοὺς ἐξ ὁσφύος παῖδας καὶ τοὺς διαδόχους μου, εἰς τιμὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ παρεχομένου μοι ταῦτα Ἁγίου βασιλέως καὶ μνημόσυνον αὐτοῦ αἰώνιον, καὶ πρὸ τῶν παίδων μου τὸν Θεὸν ἡγησάμεν ἀντὶ τούτοις ἐμοῦ τοῦ διαδόχου οὐ καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἐξ ἐμοῦ, πλάσμα καὶ ποίημα καὶ κτῆμα κἄν ὦμεν ἁμαρτωλοί. Ἐπειδὴ τοῦτο καὶ ἀποδοχὴ καὶ ὄρισμῶ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου τοῦ ἔρασμαιωτάτου υἱοῦ ἐκείνου δηλαδὴ τοῦ τὴν ἀρχὴν εὐεργετηκότος με ταῦτα ἁγίου βασιλέως καὶ ἤδη καθαρῶ τῇ καρδίᾳ καὶ ἀμεταμελήτῳ μου τῇ προθέσει, μετὰ σκοποῦ τε μεμεριμνημένου καὶ πολυημέρου διασκέψεως, ὅλη ψυχῇ καὶ προθυμίᾳ προσκυρῶ καὶ ἀφιερῶ τῇ πανάγνω τοῦ Θεοῦ Λόγου Μητρὶ καὶ τῷ Θεῶ, διὰ σοῦ τοῦ ἐν Χτῶ αὐθέντου καὶ πατρός μου, τοῦ Ὀσιωτάτου ἐν μοναχοῖς κυροῦ Ἀντωνίου τοῦ κατὰ κόσμον Παγάση, καὶ τῆς κατὰ σὲ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τῷ Ἄθῳ ἱεράς μονῆς τῆς ἐπ' ὀνόματι τιμωμένης τῆς πανυπεράγνου δεσποίνης ἡμῶν καὶ Θεομήτορος τῆς Ἁγιοπαυλιτίσσης, καὶ ἐπικεκλημένης τοῦ Ἁγίου Παύλου, τὸ ἡμῖς ἅπαν τῶν εἰρημένων χωρίων τῶν Ἀβραμιτῶν καὶ τοῦ Νεοχωρίου, ἧτοι τῆς ἐν αὐτοῖς γῆς ἀπάσης τὸ ἡμῖς, τῶν ἐν αὐτῇ προσκαθημένων τοὺς ἡμῖς, τῶν δὲ ἐν αὐτοῖς ἰδίως διαφερόντων ἐμοὶ ἀμπελίων, ἅπαν ὅσον ἐγὼ κατέσκαψα καὶ κατεφύτευσα, μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ πάντων ὀπωροφόρων δένδρων. Τὸν πύργον μόνον μονομερῶς ἀφιερῶ τῇ μονῇ, καὶ ἄφ' ὧν ἔχω ἀμαξίων τὸ ἐν, ἄφ' ὧν ἔχω μελισσίων μανάδια δέκα, πᾶτον ξύλινον καὶ χηνάρια ἕξ. Ταῦτα ἀφιερῶ τῇ εἰρημένῃ μονῇ καὶ τῷ Θεῶ καθὼς εἴρηται κατὰ τὸ παρόν. Τὰ δὲ ἐγγὺς τοῦ πύργου ὀσπήτια, ἅπερ ἔκτισα, καὶ τῶν ἀπαριθμημένων ἀπάντων τὰ λοιπὰ ἡμίση, λέγω, ἵνα ἔχωσι κατὰ χρῆσιν παρὰ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ζωὴν τὰ δύο γνήσιά μου παιδιά, ὁ Δούκας καὶ ὁ Λάσκαρις καὶ ἂν ὁ εἷς προτελευτήσῃ τοῦ ἐτέρου ὁ περιλειφθεὶς ἔχει ταῦτα παρὰ πᾶσαν καὶ αὐτὸς αὐτοῦ ζωὴν, μετὰ τελευτῆν δὲ καὶ ἀφοπέρων, ἵνα τὸ ὅλον τῶν χωρίων, ὀλοκλήρως ἔχωσιν ἢ μονῇ δεσποτικῶς, ἔξουσιαστικῶς, κυρίως καὶ ἀναφαιρέτως μετὰ πάσης

αὐτῶν τῆς περιοχῆς καὶ τῶν ὄλων αὐτῶν δικαίων καὶ προνομίων, ἔχοντες ἔξουσίαν, πάντα ποιεῖν ἐπ' αὐτοῖς ὅσα τοῖς ἄληθέσι καὶ κυρίως τῶν πραγμάτων δεσπόταις, ἀπὸ τῶν νόμων ἐπιτέτραπται, ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιασείστως, ἐξ ἑμοῦ καὶ παντὸς τοῦ μέρους μου. Οὐδὲ γὰρ αὐτοὶ οἱ διαληφθέντες παῖδες μου, ὁ Δούκας δηλαδὴ καὶ ὁ Λάσκαρις, ἔξουσιν ἄδειαν, ἢ διαπραῖσαι ἢ δωρεᾶς τρόπον δοῦναι πρὸς τινα, ὅλον ἢ μέρος τυχὸν τοῦ καταλιμπανομένου αὐτοῖς ἡμίσεως ἢ διαθέσθαι ἐν καιρῷ τελευτῆς αὐτῶν περὶ αὐτοῦ· τὴν γὰρ χρῆσιν μόνην ἔχειν ὀφείλουσιν ἐξ αὐτῶν, τῆς δεσποτείας ἥδη τῷ Θεῷ καθιερωθείσης, καὶ κατὰ τοὺς Θείους καὶ φιλευσεβεῖς νόμους, μένειν παρ' αὐτῷ ὀφειλούςης ἀναποσπάστως εἰ μὴ τις βούλοιο ὑποπεσεῖν τῷ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κατακρίματι καὶ τῷ βάρει καὶ τὴν μερίδα αὐτοῦ γενέσθαι μετὰ Ἰούδα τοῦ προδότου καὶ τῶν σταυρωσάντων τὸν Κύριον. Σύν τῷ καὶ οὕτως ἐρρωῶσθαι τὸ παρὸν ἔγγραφον ἰσχύειν ὀφείλον, καὶ ὡς πρακτικὸν σωματικῆς καὶ τοπικῆς παραδόσεως. Ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ ἐξετέθη, εἰδήσει τοῦ Παναγιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου, τοῦ θειοτάτου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης, ὑπερτίμου καὶ ἐξάρχου πάσης Θεσσαλίας κυροῦ Γαβριήλ, ἐνώπιον τῆς περὶ αὐτὸν θείας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἀρχόντων ἄλλων ἐγκρίτων τῶν ὑπογραψάντων κατὰ μῆνα Ἰούνιον τῆ α' τῆς ιγ' ἰνδικτιῶνος τοῦ σπ ιγ' ἔτους. (6913)

Οἱ Ἐν | ἡαδοσλαοῦ
τοῦ | σάμπια

† Ὁ μέγας οἰκονόμος Θεσσαλονίκης διάκονος Δημήτριος
† Ὁ μέγας σκευοφύλαξ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης Μιχαὴλ διάκονος ὁ καλόθетος.

† Ὁ πρωτέχδικος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης Ἰωάννης ἱερεὺς Μάζαρις.

† Ὁ δικαιοφύλαξ Πέτρος διάκονος καὶ μέγας χαρτοφύλαξ Θεσσαλονίκης ὁ Ἀνδρειωμένος συμμαρτυρῶν ὑπέγραψα.

Ἐπισηθεν καὶ εἰς τὸ ἄνω μέρος φέροι με μεγάλα γράμματα τὴν ὑπογραφὴν :

† Ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὑπερτίμος καὶ ἔξαρχος Θεσσαλίας Γαβριήλ : †

Εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ φύλλου ἀναγιγνώσκειται τὸ ἐξῆς :

«† Τοῦ ἁγιοτιμήτου Σάμπη ἅ διὰ τούς ἀβραμίτας καί τό νεο-
χώρη», διὰ γραφῆς τῆς αὐτῆς ἐποχῆς καί ἀμέσως κατωτέρω
τά αὐτά σερβιστί.

Τὸ ἔγγραφο τοῦτο εἶναι γεγραμμένον ἐπὶ περγαμηνῆς
διαστάσεων 0,69 X 0,33.

Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα Ἰούνιον τοῦ ἰδίου ἔτους ὁ Ἰωάννης
ὁ Παλαιολόγος ἐκύρωσε διὰ χρυσοβούλλου αὐτοῦ τὴν διαθήκην
τοῦ Σαμπία καί τὴν γενομένην ταύτην δωρεὰν τῇ αἰτήσει τοῦ
ἡγουμένου τῆς Μονῆς Ἀντωνίου. Τὸ χρυσόβουλλον τοῦτο ἐπὶ
περγαμηνῆς σώζεται εἰς καλὴν κατάστασιν μὲ τὴν χρυσὴν ἐπ'
αὐτοῦ σφραγίδα τοῦ αὐτοκράτορος καί ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Ἐπεὶ ὁ οἰκεῖος τῇ βασιλείᾳ μου Σάμπιας ὁ ραδοσλαῦος
πρὸ χρόνων ἐπορίσατο χρυσόβουλλον τοῦ ἁγίου μου αὐθέντου
καὶ βασιλέως τοῦ πατρός τῆς βασιλείας μου τοῦ ἀοιδίμου καὶ
μακαρίτου, διοριζόμενον ἔχειν αὐτὸν ἀκωλύτως καὶ ὡς γονικὸν
αὐτοῦ κτῆμα, καὶ τούς αὐτοῦ γνησίους παῖδας τὰ περὶ τὴν Κα-
λαμαρίαν δύο παλαιοχώρια, ἀβραμίτας καὶ Νεοχώριον καλούμε-
νον, ὑπὸ τὴν δουλωσύνην εὐρίσκομένους τῆς βασιλείας τῶν Ρω-
μαίων καὶ ἐκδουλεύοντας, ἀρτίως δὲ ὁ δηλωθεὶς Σάμπιας ἠθέ-
λησε ψυχικῆς αὐτοῦ ἔνεκεν ὠφελείας ἀφιερῶσαι διὰ τοῦ τιμιω-
τάτου ἐν μοναχοῖς κύρ Ἀντωνίου τοῦ κατὰ κόσμον Παγάση τῇ
κατ' αὐτὸν σεβασμῖα μονῆ περὶ τὸ Ἅγιον ὄρος τοῦ Ἄθω τῆς
πανυπεράγνου μου δεσποίνης καὶ θεομήτορος τῇ ἐπονομαζομένη
τοῦ Ἁγίου Παύλου ἅπαν τὸ ἥμισυ τοῦ προσειρημένου χρυσο-
βούλλου αὐτοῦ, καὶ πεποίηκε τοῦτο ἐγγράφως παραδοὺς τῇ
εἰρημένῃ σεβασμῖα μονῆ τὸ ἥμισυ τοῦ τοιοῦτου αὐτοῦ χρυσο-
βούλλου, ποιησάμενος ἀποκατάστασιν ἐν τῷ ἀφιερωτηρίῳ αὐτοῦ
γραμμάσι, καὶ περὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως ὡς κατωτέρω λεχθήσεται,
καὶ παρεκάλεσεν ὁ δηλωθεὶς κύρ Ἀντωνίος τὴν τοιαύτην ἀπο-
κατάστασιν καὶ ἀφιέρωσιν ἐπικυρωθῆναι παρὰ τῆς βασιλείας μου
εἰς πλείονα καὶ διηνεκῇ ἀσφάλειαν τῆς κατ' αὐτὸν μονῆς, αὕτη
δι' ἣν ἔχει πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ διάθεσιν, ὡς εἰ καὶ μὴ τούτου
γενομένου, ἕτερόν τι ἀντὶ ταύτης τῇ κατ' αὐτὸν σεβασμῖα μονῆ
παίησιν ἔχομεν, τὸν παρόντα χρυσόβουλλον Λόγον ἐπιχορηγεῖ
καὶ ἐπιβραβεύει αὐτῇ, δι' οὗ εὐδοκεῖ, προστάσσει, θεσπίζει καὶ
διορίζεται, κατέχειν τὸν δηλωθέντα τιμιώτατον ἐν μοναχοῖς κύρ

Ἐν τῷ Ἀντώνιον καὶ τὴν κατ' αὐτὸν δηλωθεῖσαν σεβασμίαν μονὴν τοῦ Ἁγίου Παύλου, τὸ ἀφιερωθὲν παρὰ τοῦ Σάμπια νῦν μὲν ἡμῖς τοῦ χρυσοβούλλου αὐτοῦ περὶ τὰ δύο χωρία τοὺς Ἀβραμίτας καὶ τὸ Νέον χωρίον, μετὰ δὲ θάνατον τοῦ παιδὸς αὐτοῦ καὶ τὸ ὅλον, κυρίως, ἀναφαιρέτως, ἀναποσπάστως καὶ κατὰ λόγον γονι-
 κότητος. ἄδειαν ἔχειν τὴν αὐτὴν σεβασμίαν μονὴν, ποιεῖν ἐπ' αὐτοῖς, κατὰ τὴν περιλήψιν καὶ δύναμιν τοῦ ἀφιερωτηρίου αὐτῆς γράμματος, πάντα τὰ κατὰ τὴν θέλησιν, ἢ ἀνταλλάττειν, ἀποχα-
 ρίζεσθαι, βελτιοῦν, παρὰ μηδενὸς τῶν ἀπάντων διανοχλουμένων ἐφ' οἷς βούλεται ποιεῖν ἐν τούτοις. Τῇ γοῦν ἰσχύει καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου Λόγου τῆς βασιλείας μου, καθέξει ἢ δηλωθεῖσα σεβασμία μονὴ τοῦ Ἁγίου Παύλου, καὶ ὁ ρηθεὶς τιμιώτατος ἐν μοναχοῖς κύριος Ἀντώνιος ὁ κατὰ κόσμον Παγάσης, μετὰ καὶ τῶν ἐν ταύτῃ οἰκουμένων μετ' αὐτοῦ μοναχῶν, νῦν μὲν τὸ ἡμῖς τοῦ χρυσοβούλλου τοῦ Σάμπια κατὰ τὴν περιλήψιν τῆς ἐγγράφου αὐτοῦ παραδόσεως, μετὰ θάνατον δὲ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ καὶ τὸ ὅλον, ἀνενοχλήτως, ἀδιασειστώως, καὶ κατὰ τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα. παρὰ μηδενὸς τῶν ἀπάντων ὀφειλον-
 τος διανοχλεισθαι, ἐνεκεν τῆς κατοχῆς καὶ δεσποτείας τῶν εἰρη-
 μένων δύο χωρίων τῶν Ἀβραμιτῶν δηλαδὴ καὶ τοῦ Νεοχωρίου, καὶ τῶν συνήθων καὶ νενομισμένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῇ δικαίων, ἀλλ' ἔχειν ταῦτα καὶ νέμεσθαι ἀκωλύτως διὰ παντὸς εἰς τοὺς ἐξῆς καὶ διηνεκεῖς χρόνους, κατὰ τὴν ἰσχὴν καὶ περιλήψιν τῆς ἐγγράφου αὐτοῦ παραδόσεως, ἵνα καὶ οἱ νῦν ὄντες ἐν τοῖς τοι-
 οῦτοις χωρίοις, προσκαθήμενοι καὶ ἄλλοι ὅσοι παρ' αὐτῶν προ-
 σκαθήσωσι ξένοι παντάπασι καὶ τῷ δημοσίῳ ἀνεπίγνωστοι, δια-
 τηροῦνται ἐλεύθεροι ἐκ πάντων, ἢ μελισσονομίου, ἀγγαρείας, καὶ
 ἀπλῶς πάσης παντοίας ἀπαιτήσεως καὶ ἐπηρείας ἀρχοντικῆς καὶ
 δημοσιακῆς, τῆς τε νῦν οὔσης τῆς τε γενησομένης, ἔχειν τε αὐτοὺς
 καὶ τὰ δίκαια τῶν εἰς τὴν γῆν αὐτῶν καταφύτευσιν ἀμπέλου ἔτι
 τε καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς στύπια, ἐφ' ᾧ καὶ ἂν τις τῶν ἀπάντων, ἢ
 τῶν κατὰ καιροὺς κεφαλατηκέντων, ἢ ἀπαιτητῶν ἢ τὴν οἴαντοῖν
 ἀπαίτησιν δημοσιακὴν ποιουμένων ἢ τῶν νῦν ὄντων ἢ τῶν ἐλευ-
 σομένων, τολμήσει διασεισμὸν τινὰ ἢ ὄχλησιν ἐπαγαγεῖν τοῖς
 δηλωθεῖσι χωρίοις καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς προσκαθημένοις. « Ὅθεν
 καὶ εἰς μόνιμον τὴν ἀσφάλειαν ἐπεχορηγήθη καὶ ἐπεβραβεύθη

αὐτοῖς καὶ ὁ παρῶν χρυσόβουλλος Λόγος ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα Ἰουνίου τῆς τρισκαιδεκάτης Ἰνδικτικῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑννεακισιοστοῦ τρισκαιδεκάτου ἔτους ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο κράτος.

† Ἰωάννης ἐν ΧϞ τῷ ΘϞ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ ρωμαίων ὁ Παλαιολόγος».

Εἰς τὸ χρυσόβουλλον τοῦτο παρατηροῦμεν ν' ἀναφέρεται ὡς ὑπάρχοντα δύο χωρία Ἀβραμίτι καὶ Νεοχωρί. Ταῦτα φαίνεται ἐξέλιπον πολὺ ἔνωρίς, διότι εἰς Τουρκικὰ παρ' ἡμῖν ἔγγραφα (1530-1550) ἀναγιγνώσκουμεν ταῦτα ὑπάρχοντα «ἄλλοτε». Ἀντ' αὐτῶν ἐμφανίζονται ἄλλα τὸ «Μαροῦσα», «Κιουλαqlῆ», «Οὔτς Ἐβλέρ» κ. ἄ., εἰσελθόντα καὶ αὐτὰ βραδύτερον εἰς ἀφάνειαν.

Ἐκ τῶν παλαιῶν τούτων ἔγγράφων, μεγίστου ἱστορικοῦ ἐνδιαφέροντος, διαφαίνεται συνεχῶς τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ὑπὲρ τῶν κτημάτων γενικῶς τῶν Ἰ. Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἅτινα κατελάμβανον μεγάλας ἐκτάσεις, διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ὁποίων, οἱ μοναχοὶ εὐρίσκονται εἰς συνεχεῖς παντοίους ἀγῶνας καὶ διὰ τῶν ὁποίων κτημάτων, διετηρήθη ἀπόλυτος ἡ ἑλληνικότης τῆς Χαλκιδικῆς καθ' ὅλην τὴν μακροαίωνα περίοδον τῆς δουλείας τοῦ γένους ἡμῶν.

Φερμάνιον τοῦ ἔτους 1531 ἐκδοθὲν αἰτήσῃ τῆς Ἰ. ἡμῶν Μονῆς καθορίζει ἐπακριβῶς τὰ ὅρια τοῦ μετοχίου. Μετὰ ἑξαετίαν οἱ μοναχοὶ καταφεύγουν καὶ πάλιν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην καὶ ἐπιτυγχάνουν συνεχῶς ὑπὲρ τῶν δικαίων των τὴν ἔκδοσιν φερμανίων, χοτζετίων κ. ἄ. ἔγγράφων.

Κατὰ τὸ ἔτος 1682 νέον ζήτημα δημιουργεῖται μετὰ τῆς Μονῆς καὶ τῶν κατοίκων τοῦ τότε χωρίου Οὔτς Ἐβλέρ, διὰ τὴν ἐκδοθῆ καὶ πάλιν χοτζετίον ὑπὲρ τῆς Μονῆς Ὀμοίως καὶ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἰδίως μετὰ τὸ 1830, παρ' ὅλην τὴν προτέραν δυσμένειαν τῆς Ὑψηλῆς Πύλης πρὸς τοὺς Ἁγιορείτας διὰ τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὴν ἐπανάστασιν, διὰ σειρᾶς ἔγγράφων σουλτανικῶν περιεφρούρησε τὰς ἐν Χαλκιδικῇ μεγάλας περιουσίας αὐτῶν.

Ἐνταῦθα, χάριν τῆς ἱστορίας, καταχωροῦμεν καὶ ἓν φερμάνιον τοῦ 1537. Ἐπὶ τῆς προμετωπίδος αὐτοῦ ὑπάρχει τὸ σουλτανικὸν μονόγραμμα καὶ ἐν συνεχείᾳ λέγει :

«Σοφολογιώτατε ἱεροδίκῃ (Καδῆ) τῆς Θεσσαλονίκης, σὺ ὁ ἀνώτερος τῶν μουσουλμάνων κριτῶν, ὁ κάλλιστος τῶν διοικητῶν τῶν πιστῶν, πηγὴ ἀρεγῆς καὶ ὀρθοφροσύνης, ὁ κληρονόμος τῆς γνώσεως τῶν προφητῶν καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεσταλμένων, εἴθε ἴδῃ ὅτι διαρκεῖς αἱ ἀρεταὶ αὐτοῦ, μόλις φθάσει τὸ παρὸν αὐτοκρατορικὸν Μου φερμάνιον ἔστω γνωστόν, ὅτι τινὲς τῶν μοναχῶν

τῆς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν σου μονῆς Ἁγίου Παύλου, ἔλθόντες εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλῃν τῆς δικαιοσύνης Μου, ὑπέβαλον τὰ ἑξῆς: Ἡ μονὴ αὕτη ἀρχαίωθεν ἦτο ἰδιοκτητρία τοῦ τσιφλικίου « Ἀβραμίτη », ὑπαγόγεον εἰς τὸ χωρίον « Γρία Σπίτια » (Οὔτζ - Ἐβλέρ) τῆς περιφερείας Καλαμαριάς, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἑκατὸν καὶ πλέον ἑτῶν ἐνέμοντο οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς ταύτης, εἰς δὲ τὸ νέον αὐτοκρατορικὸν Κτηματολόγιον ἀνεγράφη ἐπ' ὀνόματι τῆς μονῆς ταύτης, ὡς ἑξῆς: « τσιφλικιον τῆς Μονῆς Ἁγίου Παύλου ἐν τοῖς ὄρεισι τοῦ χωρίου τούτου μὲ φόρον δεκάτης ὁμοῦ μετ' ἀμπέλων χίλια ἑκατὸν ἑξήκοντα πέντε ἄσπρα » ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων δὲ χρόνων μέχρι σήμερον νεμόμενοι αὐτὸ καὶ ἐπειδὴ τοῦτο ὑπήγετο εἰς τὸ τιμᾶριον τοῦ Ἰσαούση ὀνόματι Μουσταφᾶ, ἔδιδον κατ' ἔτος τοὺς κατ' ἀποκοπὴν φόρους (μακτοῦ) εἰς τὸν Ἰσαούσην τοῦτον συμρώνως μὲ τὸ Κτηματολόγιον. Ἦδη ὅμως ὁ Σπαχῆς τῶν Γιουρούκων τοῦ μέρους ἐκείνου ὀνόματι Σιεχῆ ἀπὸ τινων ἑτῶν λέγων ὅτι τοῦτο εἶνε ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ τιμαρίου μου, ζητεῖ παρ' αὐτῶν δικαιώματα καὶ φόρον καὶ ἐνοχλεῖ αὐτούς. - Διέταξα ὅθεν ἀφοῦ καλέσης τὰ δύο ἀντιμαχόμενα μέρη νὰ ἐξετάσης καὶ ἐρευνήσης τὸ ζήτημα κατὰ τὸ οὐνὰ καὶ τὸ δίκαιον, ἦτοι τὸ ἀμφισβητούμενον τοῦτο μέρος καὶ τσιφλικιον εἶνε ἐγγεγραμμένον ἐπ' ὀνόματι τῆς μονῆς ταύτης καὶ εὐρίσκεται ἀρχαίωθεν ὑπὸ τὴν νομὴν τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς ταύτης, εἰς δὲ τὸ αὐτοκρατορικὸν Κτηματολόγιον δὲν ἐγράφη φόρος κατ' ἀποκοπὴν, καὶ οὗτοι ἐπλήρωσαν τὸν κατ' ἀποκοπὴν φόρον τῶν εἰς τὸν Σπαχῆν αὐτῶν. Ἐὰν κατόπιν ἐμφανιζόμενος ὁ ρηθεὶς Σπαχῆς Μουσταφᾶ ζητεῖ παρ' αὐτῶν πάλιν δικαιώματα καὶ φόρους διὰ τὸ τσιφλικιον τοῦτο, νὰ ζητήσης ἐπίσημον καὶ ἐσφραγισμένον ἀντίγραφον τοῦ κτηματολογίου καὶ νὰ ἐξετάσης, δηλαδὴ τὸ τσιφλικιον τοῦτο εἰς τὸ νέον κτηματολόγιον καὶ εἰς τὸ βεράτιον δὲν ἐνεγράφη ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σπαχῆ τούτου καὶ οὔτε ὑπάγεται εἰς ὄρισμένα καὶ διακεκριμένα σύνορα καὶ συνεπῶς παρανόμως καὶ παρὰ τὸ ἱερὸν δίκαιον ἐπεμβαίνει καὶ ἐνοχλεῖ αὐτούς καὶ ἐὰν ζητῆ τι παρ' αὐτῶν, νὰ τοὺς ἐμποδίσης καὶ τοὺς ἀπομακρύνῃς. Ἐὰν ἐπίσης παρὰ τὸ ἱερὸν δίκαιον καὶ τὸν νόμον ἐμφανισθῆ ἄλλος τις καὶ ἀποκλειστικῶς διὰ νὰ ἀποσπάσῃ τι παρ' αὐτῶν εἴπη ὅτι τὸ τσιφλικιον τοῦτο ἀπὸ δεκαετίας καὶ πλέον ἀνῆκεν εἰς ἐμέ, ἐν ᾧ ἀρχαίωθεν ἀνῆκεν εἰς αὐτούς, ὑποβάλλῃ δὲ οὔτω ἀγωγὴν μιᾶς δεκαετίας καὶ ἐπεμβαίνει οὔτω ἐνοχλῶν αὐτούς, νὰ θεωρήσης καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἐνῶ δὲ πράγματι τὸ τσιφλικιον τοῦτο ἀπὸ δεκαετίας καὶ πλέον εὐρίσκειτο οὔτω ἀρχαίωθεν ὑπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν, ἐὰν ὁ ρηθεὶς τρίτος πραγματικῶς καὶ παρὰ τὸν νόμον ἐγείρῃ ἀγωγὴν πλέον τῆς δεκαετίας καὶ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὸν ἀρχαίωθεν ὑπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν τόπον

καὶ τσιφλίκιον, νὰ ἐμποδίσης καὶ ἀπομακρύνῃς αὐτόν. Δὲν πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἀγωγή μετὰ παρελευσιν δεκαετίας. - Νὰ μὴ ἐπιτρέψῃς ἀγωγήν καὶ διεκδίκησιν παρὰ τὸν νόμον. - Νὰ ἐκδιώξῃς τὸν ἀνθιστάμενον, τὸν δὲ ἐπὶ πλεόν ἐπιμένοντα νὰ γράψῃς καὶ ἀναφέρῃς. Νὰ μὴ ἐξαναγκάσῃς αὐτούς νὰ ἔλθωσι πάλιν παραπονούμενοι εἰς τὴν πύλην Μου διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Οὕτω νὰ γνωρίζῃς. Ἐφ' οὗ παρατηρήσεις τὴν παροῦσαν αὐτοκρατορικὴν Μου ἀπόφασιν νὰ ἐγκαταλείψῃς αὐτὴν εἰς χεῖρας αὐτῶν καὶ νὰ ὑπολήπτῃσαι τὸ Ὑψηλόν Μου σύμβολον.

Ἐγράφη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Σαφὲρ τοῦ ἔτους 955 (- 1537 ὡς ἔγγιστα καθ' ἡμᾶς).

(μονόγραμμα) Ἐγράφη ἐν Κωνσταντινουπόλει.»

Τὸ μέγα τοῦτο κτήμα φέρον πάντοτε τὸ ὄνομα τῆς Μονῆς, ἐκτάσεως 9 390 στρεμμάτων ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 7 390 καλλιεργούμενα μετὰ 500 μωρεοδένδρων, ἀμπέλων, λαχανοκήπων, ἐλαιοδένδρων κ. ἄ. καὶ 2 000 στρέμ. βοσκησίμου ἐκτάσεως, διετηρήσεν ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ συνεχῶς ἐπὶ 527 ἔτη καὶ ἦτο τὸ πλουσιώτερον τῶν ἐν Χαλκιδικῇ κτημάτων αὐτῆς μὲ σημαντικὴν παραγωγὴν ὄλων τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐπρομηθεύθη αὐτὴ παρὰ τοῦ ἐν Θεσσαλονικῇ Χατζῆ Ὀσμάν καὶ ἀλωνιστικὸν συγκρότημα ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ μετόχιον τοῦτο, διὰ νὰ ἐπακολουθήσῃ ἀναγκαστικὴ ἐνοικίασις τοῦ κτήματος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ κατοπιν ἀπαλλοτριώσις αὐτοῦ πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν ἐκ Τουρκίας προσφύγων.

Κατὰ τὴν ἐκτίμησιν γενομένην τὸν Ἰούνιον τοῦ 1933 δὲν ἐδόθη ἡ πραγματικὴ ἀξία τοῦ κτήματος, ἀλλ' ἐξετιμήθη ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 5 000 000 δραχμῶν καὶ ἐλάμβανεν ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ μέχρι τοῦ 1940 ἐτήσιον μίσθωμα τὸ ποσὸν τῶν 300 000 δραχ. διὰ νὰ μειωθῇ τοῦτο σήμερον εἰς 62 000 μόνον, ἦτοι ἕξ δραχμὰς καὶ ἐξήκοντα λεπτὰ ἢ μίαν ὀκτὸν καὶ διακόσια πενήκοντα δράμια σῆτον κατὰ στρέμμα.

Τὰ κτίρια καὶ ἅπαν τὸ ὑλικὸν αὐτῶν ἐτέθησαν ὑπὸ τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Δημοσίου δι' ἀνέγερσιν σχολείου ἢ οἰονδήποτε ἄλλο κοινωφελὲς ἔργον εἰς τὸ νέον χωρίον « Ἁγιος Παῦλος », χωρὶς αὐτὴ νὰ ἔχη τὴν ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως ἐξ αὐτῶν, ἡ δὲ ἐκκλησία ἐδωρήθη εἰς τὴν Κοινότητα. Αὐτὴ ἀνηγέρθη τὸ φθινόπωρον τοῦ 1832, εὐθὺς μετὰ τὴν ἐξ Ἁγίου Ὄρους ἀναχώρησιν τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, ὅστις μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐγκατεστάθη καὶ παρέμεινεν ἐν αὐτῷ ἐπὶ ἐννεαετίαν, ὅτε ἀμέσως οἱ μοναχοὶ ἔσπευσαν ν' ἀναδιοργανώσουν καὶ πάλιν τὰ ἐν Χαλκιδικῇ μετόχια αὐτῶν. Ἡ πρώτη λειτουργία ἐτελέσθη τὴν 25ην Ἰανουαρίου 1833 ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου καὶ τιμᾶται αὕτη.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΤΑΥΡΟΝΙΚΗΤΑ

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Σταυρονικήκα εἶναι παραθαλάσσιος εἰς τόπον ὑψηλὸν ὡς καὶ ἡ τοῦ Παντοκράτορος, κεῖται δὲ πλησίον αὐτῆς ὡς καὶ τῆς τῶν Ἰβήρων, ἀπέχουσα τῶν Καρυῶν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονὴ εἶναι ἰδιόρρυθμος μὲ μικρὰν πάντοτε δύναμιν. Προπολεμικῶς εἶχε περὶ τοὺς 20 ἀδελφοὺς διὰ νὰ κατέλθῃ ἤδη εἰς τοὺς 10.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σταυρονικήτα καίτοι φέρεται παλαιά, ἀπὸ ὑπογραφὴν τοῦ Μοναχοῦ Νικηφόρου τοῦ Σταυρονικήτα εἰς ἔγγραφον τοῦ Ἁγίου Παύλου (1016), δὲν συναντᾶται ὅμως εἰς τὰ τυπικὰ τοῦ Τσιμισκῆ (967), Μονομάχου (1046) καὶ Μανουὴλ (1394). Πάντως ἐπὶ μακρὸν διάστημα διετέλεσεν ἐν ἀφανείᾳ μὴ ὑπαρχούσης ταύτης οὐδὲ κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διότι αἱ δοθεῖσαι ὑπὸ τῶν κατακτητῶν σουλτάνου Μουράτ β' καὶ Μωάμεθ προνομίαί καὶ ἀσυδοσίαι εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, μόνον 19 μονὰς ἀναφέρουν.

Αὕτη διατελοῦσα εἰς κατάστασιν κελλίου καὶ ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου, παρεχωρήθη ἐν ἔτει 1533 εἰς τὸν Γρηγόριον Γηρομεριώτην μὲ τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀνακαινίσῃ ταύτην. Ὁ Γρηγόριος ὡς ἀξίαν αὐτοῦ ἐπλήρωσε 4000 ἀσπρα ὑποσχεθεὶς νὰ δίδῃ καὶ 100 εἰσέτι τοιαῦτα ἐτησίως « ὡς τεκμήριον πνευματικῆς ἀγάπης ἀναμέσον τῶν δύο μονῶν ».

Μετὰ παρέλευσιν 4-5 ἐτῶν ἐτελεύτησεν ὁ Γρηγόριος, τὸ δὲ μονύδριον ἢ κελλίον ἀκόμη τοῦ Σταυρονικήτα περιῆλθεν εἰς τὴν Μεγάλην Μέσην.

Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας ἔχων μεγάλην εὐλάβειαν εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν τῆς Μεγάλης Μέσης, ὅπως παραλάβῃ τὴν Μονὴν τοῦ Σταυρονικήτα καὶ ἀνακαινίσῃ ταύτην, ὡς καὶ ἐγένετο, τιμήσας αὐτὴν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Νικολάου, διότι φαίνεται προηγουμένως ὑπῆρχεν εἰς τὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ἀφορμὴ τῆς ἀνακατασκευῆς αὐτῆς, κατὰ τὴν παράδοσιν, εἶναι ἡ ὑπάρχουσα καὶ νῦν ἐν αὐτῇ εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀνασυρθεῖσα ἐν ἔτει

1522 διὰ τῶν δικτύων ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἔμπροσθεν τῆς Μονῆς καὶ φέρουσα ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ Ἁγίου ἐν ὀστρείδιον κεκολλημένον τοῦ ὁποίου τὰ ἴχνη φαίνονται καὶ σήμερον. Λέγεται ὅτι ὁ Ἱερεμίας τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ὀστρείδιου ἀφῆκεν εἰς τὴν Μονήν, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ λαβὼν ἐδώρησε κατόπιν ἐν Μόσχᾳ εἰς τὸν πατριάρχην Ἰώβ καὶ ἐσώζετο μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὸ συνοδικὸν σκευοφυλάκιον, ὡς ἀναφέρει ὁ ἀρχιμ. Ἰάκωβος Βατοπεδινός.

Ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας ὁ ἀπὸ Σοφίας, ἦτο καλογηρικὸς καὶ στοιχειώδους παιδείσεως. Ἐπατριάρχευσε δὲ τρις κατὰ τὰ ἔτη 1520-22, 1523-37, ἐν τῷ μεταξὺ πατριαρχεύσαντος Διονυσίου τοῦ Β' τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας ὀλίγους μῆνας, ἐξελέγη τὸ τρίτον ὁ Ἱερεμίας κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος παραμείνας εἰς τὸν θρόνον μέχρι τοῦ 1545. Ἀπέθανεν ἐν Τυρνόβῳ τῆς Βουλγαρίας, ἐπιστρέφων ἀπὸ τὴν Μολδαυίαν καὶ Βλαχίαν, ὅπου μετέβη πρὸς συλλογὴν συνδρομῶν πρὸς βελτίωσιν τῶν οικονομικῶν τοῦ Πατριαρχείου. Ἐν δὲ ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐκάρη μοναχὸς ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Σταυρονικήτα λαβὼν τὸ ὄνομα Ἰωάννης. Κατὰ τὴν ἐν τῇ Μονῇ παράδοσιν, ἀπέθανεν ἐντὸς αὐτῆς, ἀλλὰ μὴ ὑπάρχοντος τοῦ τάφου αὐτοῦ πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν πρῶτην ἐκδοχὴν.

Τὴν Μονήν τοῦ Σταυρονικήτα ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας ἔλαβε μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1540-46 καὶ διέθεσε μεγάλα ποσά « πολυτρόπως αὐτὴν ἀνέκτησε καὶ ἐβελτίωσε, κελλῖα τε καὶ ἐστίαν κοινοβιακὴν καὶ νοσοκομεῖα καὶ τ' ἄλλα δὴ πάντα τὰ χρειώδη οἰκήματα καὶ τοῦ τείχους περιπτωγώματα περικαλῶς ἐδομήσατο καὶ ὡς ἦν δυνατὸν ἀσπασίως ἀπήρτισέ τε καὶ κατεκάλλυνε καὶ ἀμπελῶνας καὶ κήπους καὶ ἐλαιῶνας κατεφύτευσε καὶ ὕδωρ ἀέναον καὶ πόσιμον διωχέτευσε, πλεῖστα βιβλία μικρά τε καὶ μεγάλα αὐτῇ προμηθευσάμενος, ἅμφιά τε, σκευή, εἰκόνας καὶ λοιπὰ ἱερὰ κειμήλια, καθίσματα συγχρόνως καὶ μετόχια αὐτῇ ἀγοράσας», ὡς ἱστοροῦναι εἰς τὸν κώδικα τῆς σωζομένης αὐτοῦ διαθήκης. Ὅμοίως ἔγραψε καὶ ὑποτύπωσιν πρὸς τοὺς μοναχοὺς τῆς Μονῆς σωζομένην ἐν αὐτῇ.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρώτου καὶ τῆς Συνάξεως, ἐν ἔτει 1541, προσηρτήθη εἰς αὐτὴν ἡ ἔρημος μονὴ τοῦ Φακινού. Μετὰ

διετίαν δὲ ὁ Ἱερεμίας ἠγόρασεν ὑπὲρ τῆς Μονῆς καὶ ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 48.400 ἄσπρων τὸ ἐν Κασσάνδρα μέγα μετόχιον « Πίνακα » παρὰ τινος Ἰβραίμ.

Ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας ἐν ἔτει 1544 διὰ συγγυλλίου αὐτοῦ ἐκύρωσε τὴν σταυροπηγιακὴν ἐλευθερίαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνοικοδομηθείσης Ἱ. ταύτης Μονῆς.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος (1607) ἔπαθεν ἐκ πυρκαϊᾶς καὶ σχεδὸν κατεστράφη, διασωθέντων τῶν ἐγγράφων αὐτῆς, ὡς ἀναφέρει συγγύλλιον τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου (1632) περὶ τοῦ ἐν Κασσάνδρα μετοχίου αὐτῆς, ἀλλ' ἀνέλαβε ταχέως χάρις εἰς τὰς μεγάλας προσπαθείας τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ἀριθμυμένων τότε εἰς 30, ὡς ἐν ἐγγράφῳ τοῦ Πρώτου καὶ τῆς Συνάξεως τοῦ 1641 ἀναφέρεται.

Εἰς αὐτὴν ἐδωρήθη τῷ 1760 ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας ἢ ἐν Βουκουρεστίῳ μονὴ τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ὃ δὲ διάδοχος αὐτοῦ Σερβὰν κατεσκεύασε τὰς λιθοκτίστους ἀψίδας διὰ τῶν ὁποίων μεταφέρεται τὸ ὕδωρ εἰς τὴν Μονήν.

Τὴν 24ην Ὀκτωβρίου 1841 ἐκάθη ἡ Μονή, διὰ τὰ καταστραφῆ καὶ πάλιν τὴν 27ην Δεκεμβρίου 1879 τὸ πλεῖστον καὶ τὸ κυριώτερον πρὸς ἀνατολὰς μέρος τῆς Μονῆς ὑπὸ νέας πυρκαϊᾶς.

Ἡ τελευταία ἀνοικοδόμησις τῆς Μονῆς γενομένη ὑπὸ τοῦ ἀρχιμ. Ἀβερκίου, λόγῳ τῆς ἀμελοῦς αὐτοῦ διαχειρίσεως καὶ δεσμεύσεως τῶν ἐν Βλαχία κτημάτων, εὐρεθεῖσα μὲ μικροὺς πόρους ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς χρέος, τὸ ὁποῖον τῷ 1884 ἀνήρκετο εἰς 3.461 χρυσᾶς λίρας, διὰ τὴν ἀνέλθη τῷ 1886 εἰς τὸ ποσὸν τῶν 10.505 λιρῶν, συναφθέντων δανείων εἰς διάστημα μόλις δύο ἐτῶν 7.044 λιρῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο ὀφείλετο εἰς 141 δανειστάς τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ εἰς δύο Κασσανδρινοὺς τοὺς Ν. Τριανταφύλλου καὶ Δ. Χρυσάφην διὰ ποσὸν 1.135 λιρῶν. Ὀλίγον δὲ πρὸ τοῦ 1890 ἀνῆλθε μετὰ τῶν τόκων εἰς τὸ ποσὸν τῶν 12.000 χρυσῶν λιρῶν.

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης βλέπουσα τὸν ὄλεθρον εἰς τὸν ὁποῖον ἐφέρετο ἡ Μονὴ τοῦ Σταυρονικήτα καὶ ἀντιληφθεῖσα τὰς γενομένας συζητήσεις, κατὰ τὰς ὁποίας γέροντες ἐπίσκοπος Ρουμάνου ἐκ Βεσσαραβίας ἐπρόκειτο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Μονὴν μετ' ἄλλων Ρουμάνων ὑποσχόμενος ἄμεσον ἀνόρθωσιν αὐτῆς, χάρις

εἰς τὴν μεγάλην αὐτοῦ περιουσίαν προσφέρων ὀλόκληρον ταύτην ἐκ 30.000 λιρῶν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἔθεσεν ἀμέσως τὴν Μονὴν ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν αὐτῆς καὶ διώρισε προσωρινὸν ἐπιτροπὸν αὐτῆς τὸν πνευματικὸν ἱερομ. Ἱεροθέον Κουτλουμουσιανόν, συγχρόνως ἐκάλεσεν ἔκτακτον Σύναξιν ὅπως αὕτη ἀποφασίσῃ περὶ τῆς μελλούσης τύχης τῆς Μονῆς. Ἡ Σύναξις συνελθούσα τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1887 διώρισε πενταμελῆ ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων Λαύρας, Βατοπεδίου, Διονυσίου, Φιλοθέου καὶ Ἁγίου Παύλου, ὅπως αὕτη ἐξετάσῃ λεπτομερῶς τὴν κατάστασιν τῆς Μονῆς, ἣτις καὶ ἐπιληφθεῖσα τοῦ ἔργου εὔρεν ἀτυχῶς δεινὴν ἀταξίαν, κατέληξε δὲ εἰς τὴν καταγραφὴν τοῦ βαρυτάτου χρέους αὐτῆς καὶ ἐγνωμάτευσεν ὅτι ἡ Μονὴ δύναται δι' αὐστηροτάτης οἰκονομίας ν' ἀνορθωθῇ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς πόρων. Συγχρόνως συνέστησεν ὅπως γίνῃ ἔκκλησις καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀδελφὰς Μονὰς πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῆς.

Ἡ Ἐκτακτος Σύναξις, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενομένης ἐργασίας, συνέταξε Κανονισμόν ἐκ 33 ἀρθρῶν διὰ τοῦ ὁποίου διωρίζετο ἰσόβιος ἐπίτροπος μετ' ἀπολύτου ἐξουσίας καὶ διεγράφοντο ἐν αὐτῷ τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα αὐτοῦ, ὁ τρόπος τῆς διοικήσεως τῆς Μονῆς, ἐκανονίζετο τὸ χρέος, ὠρίζετο τὸ προσωπικὸν εἰς 15-20 διὰ τὸ μέλλον, διατηρουμένων τῶν ὑπαρχόντων 18 πατέρων. Ὁ ἐπίτροπος μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους ὤφειλε νὰ ἀναγνωρίζῃ τὴν κηδεμονίαν τῆς Ἱ. Κοινότητος καὶ νὰ δίδῃ εἰς αὐτὴν δις τοῦ ἔτους λογοδοσίαν, μετὰ δὲ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ χρέους, ἡ Μονὴ θὰ ἐχειραφετεῖτο διὰ πράξεως τῆς Ἱ. Κοινότητος. Αὕτη ἐξαπέλυσε καὶ ἐγκύκλιον πρὸς τὰς 19 Μονὰς μετ' χρονολογίαν 4 Ν)βρίου 1897 ὅπως συνδράμωσι πάντες οἱ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει τὴν πάσχουσαν Μονήν.

Ἀντὶ τοῦ προσωρινοῦ ἐπιτρόπου Ἱεροθέου διωρίσθη τῷ 1888 ὁ Βενιαμὶν ἱερομ. Κουτράκης ἐκ Βόλου κελλιώτης Καρακαλλινός, ὅστις μετέρχετο ἐν Καραυῖς τὸν ἀγιογράφον καὶ φωτογράφον.

Κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Βενιαμὶν ἐγένοντο συνεννοήσεις μεταξὺ αὐτοῦ, μετεχόντων καὶ τῶν πατέρων τῆς Μονῆς, καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ῥωσικοῦ Γέροντος Ναθαναὴλ καὶ ἦσαν ὅλα ἔτοιμα διὰ τὴν μεταβίβασιν τῆς διοικήσεως τῆς Μονῆς εἰς τὸν Ναθαναὴλ καὶ ἄλλους τινὰς Ῥώσους, ὅστις Ναθαναὴλ θὰ ἐπλήρωσεν ἀμέσως τὸ χρέος τῆς Μονῆς Σταυρονικήτα, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν διάστημα καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1890 ἀπέθανεν ὁ Ναθαναὴλ ματαιωθείσης ἐκ τούτου τῆς εἰσόδου τῶν Ῥώσων εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Σταυρονικήτα. Κατὰ τὸν θάνατον τοῦ Ναθαναὴλ εὑρέθη καὶ τὸ ποσὸν τῶν 12.000 λιρῶν, τὸ ὁποῖον οὗτος προέβλεπε διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, εἰς τὸ προσκυνητᾶριον τοῦ Ναθαναὴλ.

Τοῦ Βενιαμίν παυθέντος ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινότητος τῷ 1890 κατόπιν καταγγελίας τοῦ τότε ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς Ἁγίου Παύλου, διωρίσθη καὶ πάλιν προσωρινῶς ὁ Ἱεροθεὸς καὶ ἐπὶ τέλους ἐξελέγη τῷ 1892 Ἰσοβίος ἐπίτροπος ὁ προηγ. Θεόφιλος Βατοπεδινός.

Ὁ Θεόφιλος καταγόμενος ἐκ Προύσης καὶ ἀπόφοιτος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης τυγχάνων, ἦτο ἐκ τῶν πλέον δραστηρίων προϊσταμένων τῆς Ἱ. Μονῆς Βατοπεδίου, χρηματίσας ἐπίτροπος ἐν αὐτῇ καὶ ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Ἱ. Κοινότητι, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ὑπῆρξεν εἷς ἐκ τῶν μοχλῶν τῆς διαλύσεως τῆς ἐπικινδύνου εἰς τὰ μοναχικὰ ἦθη ἀγορᾶς τῶν Καρυῶν, χαρακτηρισθείσης τότε ὡς χολέρας τοῦ Ἁγ. Ὄρους, καὶ τῆς ἀπελάσεως ἕξ αὐτοῦ τῶν λαϊκῶν ἐμπορῶν. Οὗτος χάριν τῆς πασχούσης Μονῆς ἐδέχθη προθύμως ν' ἀφίση τὴν ἡσυχίαν του καὶ ἀνέλαβεν ἐν μέσῳ θλίψεων καὶ ταλαιπωριῶν ὅπως ἐπὶ τῶν ἐρειπίων δημιουργήσῃ ἐκ νέου ὅ,τι ἡ ἀμέλεια κατέστρωσεν. Ἡ δρᾶσις τοῦ Θεοφίλου ἐν τῇ Μονῇ Σταυρονικήτα τιμᾷ τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ τὸν μοναχισμόν καὶ θὰ ἔπρεπε ν' ἀποτελῇ αἰώνιον παράδειγμα διὰ τοὺς διοικοῦντας τὰς Ἱ. Μονάς.

Δι' ἡρωϊκῶν ὄντως ἀγώνων, δι' ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς μαρτυρικῆς, διὰ κόπων καὶ θυσιῶν καὶ ταλαιπωριῶν ἐπέτυχε σχεδὸν ν' ἀπαλλάξῃ τὴν Μονὴν τοῦ χρέους διὰ μόνων τῶν πόρων αὐτῆς, ἐκτὸς ὀλίγων δωρεῶν τὰς ὁποίας ἔλαβε παρὰ τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ φιλοχρίστων τινῶν. Γενικῶς ὑπῆρχεν ἡ ἐντύπωσις ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἦτο δυνατόν νὰ φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, νὰ παραδώσῃ τὴν Μονὴν μετὰ ἑννέα ἔτη μὲ χρέος μόλις 250 λιρῶν, ὅποτε πλέον καὶ αὐτὸς ἠσθένησεν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης, καταστὰς σχεδὸν τυφλὸς ἐκ τῶν ποικίλων κόπων.

Τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1902, ὅτε ὑπεβλήθη ὁ τελευταῖος ἀπολογισμὸς τῆς Μονῆς Σταυρονικήτα, ἡ Ἱ. Κοινότης ἐχειροφῆτησε τὴν Μονήν, ἐξάρασα τὸ ἔργον τοῦ Θεοφίλου χαρακτηρισθέντος ἀνωτέρου παντὸς ἐπαίνου, ἡ δὲ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία διὰ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῆς, συνοδεύσασα αὐτὸ μετὰ σταυροῦ ὡς ἔπαθλον πρὸς τὸν ἀγωνισθέντα προηγ. Θεόφιλον Βατοπεδικόν.

Κατὰ Μάϊον τοῦ 1893 ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Σωφρόνιος παρητήθη τῆς θέσεώς του εἰσελθὼν εἰς τὴν Μονήν, ἀλλὰ μεταμεληθεὶς μετὰ τινὰς μῆνας ἀνεχώρησε γενόμενος Λέρου καὶ Καλύμνου.

Ἐκτοτε ἐσυνέχισε καλῶς τὴν ζωὴν ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονή, διὰ νὰ εἰσέλθῃ μεταπολεμικῶς εἰς μεγίστην καὶ πάλιν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν καὶ διέρχεται ἤδη τὴν πλέον δεινὴν κρίσιν ἔναντι ὅλων τῶν ἄλλων Ἱ. Μονῶν. Οἱ πόροι αὐτῆς εἶναι ἐλάχιστοι, τὰ κτίρια ἔχουν ἀνάγκην ἀμέσων ἐπιδιορθώσεων, καθότι τὸ πρὸς

τὴν θάλασσαν τμήμα ἐκ καθέτου μεγάλης θωγμῆς κινδυνεύει νὰ καταρρεύσῃ. Ὁ ὠραιὸς πύργος αὐτῆς εὐρίσκετο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, ἀλλ' ἐγένοντο κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀρκεταὶ ἐργασίαι ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας Ἀναστηλώσεων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ ἐν μέσῳ τῆς τραγικῆς αὐτῆς καταστάσεως ἀγωνίζεται ὁ προηγ. Σωφρόνιος μὴ καμπτόμενος ὑπὸ τῶν ἀσθενειῶν καὶ τοῦ βάρους τῆς ἡλικίας, προσπαθῶν νὰ παρατείνῃ τὴν ζωὴν ταύτης, μέχρις ὅτου εὐδοκῆσῃ ὁ Κύριος νὰ ἔξαποστείλῃ τὴν πρὸς αὐτὴν βοήθειάν Του.

Ὁ Καθολικὸς ναὸς τῆς Μονῆς ἰδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου, ἱστορήθη ὑπὸ τοῦ Θεοφάνους καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Συμεῶν τῆς Κρητικῆς Σχολῆς, ἀνακαινισθεῖσαι ὅμως αἱ τοιχογραφίαι ἀπώλεσαν τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν ἀξίαν. Ὁ νάρθηξ ἰδρύθη τῷ 1553 καὶ εἶναι ἀρκετὰ εὐρύχωρος. Τὸ εἰκονοστάσιον ἐγένετο τῷ 1743 ὑπὸ τοῦ ἱερομ. Ἡσαίου, ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ προσκυνηταρίου ὑπάρχει ἡ εἰκὼν τοῦ Ἀγ. Νικολάου διαστάσεων 0 51 X 0 42, ἡ ἀνασυρθεῖσα ὡς ἀνεφέρθη ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ ὀνομαζομένη « Ἀγ. Νικόλαος ὁ Στρεϊδᾶς »

Παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς Μονῆς εὐρίσκεται ὁ πύργος, ὅστις εἶναι ἀρχαιότερος τῆς Μονῆς καὶ ἐχρησιμοποιοεῖτο ὑπὸ τοῦ Πρωτάτου ὡς παρατηρητήριον κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἐπιδρομὰς τῶν πειρατῶν, ἀνακαινισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἱερεμίου.

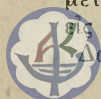
Εἰς τὴν βιβλιοθήκην εὐρίσκονται περὶ τοὺς 160 κώδικες χειρόγραφοι ΙΑ-ΙΗ' αἰῶνος. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχει καὶ ἕξοχον κειμήλιον, καλλιτεχνικὸν ψαλτήριον γεγραμμένον διὰ χρυσῶν γραμμάτων Τοῦτο φέρεται τοῦ ΙΒ' αἰῶνος. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα εἶναι πολύχρωμα μὲ ὠραιοτάτην χρωματιστὴν παράστασιν τοῦ Δαυΐδ.

Ἔχει περὶ τὰ 8 κελλία καὶ 30 καλύβας παρὰ τὴν τοποθεσίαν τῆς Καψάλας. Ἄλλοτε εἰς τὰ ἡμίση ἔξ αὐτῶν διέμενον Ρῶσοι, Ρουμᾶνοι καὶ Βούλγαροι. Σήμερον ὀλίγοι Ρῶσοι καὶ Ρουμᾶνοι ὑπάρχουν ἀντικατασταθέντες δι' Ἑλλήνων μοναχῶν.

Ἅγια Λείψανα ἔχει Τεμάχιον Τιμίου Ξύλου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἀγ. Ἐλευθερίου, Ἀγ. Θεοδώρου Στρατηλάτου, Ἀγ. Ἀμβροσίου, Νικολάου, Τρύφωνος, Τιμ. Προδρόμου, Ἀγ. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Στεφάνου, Ἰωάσαφ κ. ἄ.

Λέγεται ὅτι ὑπῆρχε καὶ ἡ δεξιὰ τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου ἣτις εὐρίσκεται εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Παντοκράτορος ἐν Πάτραις, πωληθεῖσα ὑπ' ἀγνώστου ἀντι τοῦ ποσοῦ τῶν δοχ. 4.000 ὀλίγον μετὰ τὸ 1855. Ταύτην εἶχον οἱ μοναχοὶ τῆς Μονῆς οἱ ἀποσταλέντες πρὸς συλλογὴν ἐράνων μετ' ἄλλων Ἀγίων Λειψάνων καὶ τὴν ἐσπέραν τῆς Μεγάλης Πέμπτης τοῦ 1854 καθ' ἣν ὥραν οὗτοι μετέβησαν νὰ ἐκκλησιασθοῦν, ἐκλάπη ὑπ' ἀγνώστων ἐκ τῆς οἰκίας

εἰς τὴν ὁποίαν οὗτοι διέμενον. Ἐκείνην ἔκτασιν ἐν Ἀγ. Ὀρει δὲν ἔχει παρὰ ἐλαχίστην ἐν Καρυαῖς.

"ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ,, ΚΑΙ "ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ,,

Ἄγαπητοὶ Ἀγιορεῖται,
προφυλαχθῆτε ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ ραδιοφώνου
(Σὰς ὁμιλεῖ ἕνας κοσμικὸς)

Παρ' ὄλην τὴν στενότητα τοῦ χώρου τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν, ἀναγκάζομεθα νὰ συνεχίσωμεν τὴν δημοσίευσιν τῆς πρὸς τοὺς Ἀγιορεῖτας ἐπιστολῆς τοῦ κοσμικοῦ ἀναγνώστου μας, διὰ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ Ἁγίου Ὁρους - Μοναχῶν καὶ ραδιοφώνου, διότι εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἀποδίδομεν μεγίστην σημασίαν, ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἔχωμεν καὶ τηλεόρασιν. Πάντως, ὅλοι οἱ Ἀγιορεῖται, ἐδέχθησαν μὲ αἰσθημα ἀνακουφίσεως τὴν κίνησιν ταύτην κατὰ τοῦ ραδιοφώνου, διότι πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι μόνον ἓν ποσοστὸν 6-7% ἐπὶ τοῦ συνόλου πληθυσμοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους κάμνει χρῆσιν τούτου.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Προσέξατε ὁμως, φίλιτατοι Μοναχοὶ καὶ ἀθληταὶ τοῦ ἐπουρανίου ἀγῶνος, μὴ τυχόν καὶ ἀπατηθῆτε ἀπὸ τὴν ιδέαν ὅτι τὸ ραδιοφῶνον εἶναι μία ἐφεύρεσις σπουδαία, μεταδίδουσα λειτουργίας ἱερὰς κηρύγματα, ὁμιλίας, μουσικὴν (ἐκκλησι.) καὶ πολλὰ ἄλλα καλὰ πράγματα ὠφέλιμα καὶ εὐχάριστα. Προσέξατε, ἐκεῖ ποῦ ἠσφαλισθῆτε ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς ὁράσεως - νὰ μὴ βλέπετε γυναῖκα, νὰ μὴ πάθητε ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς ἀκοῆς - νὰ ἀκούετε γυναῖκα. Διότι ἐάν εἰς τοὺς κοσμικοὺς εἶπομεν πολλάκις καὶ λέγομεν ὅτι ἀπὸ τὸ καλὸν τοῦ ραδιοφώνου δὲν εἶδομεν κανένα νὰ γίνῃ, ἀπὸ τυπικὸς, πραγματικὸς χριστιανὸς, χωρὶς νὰ ἀλλάξῃ βίον, χωρὶς νὰ ἐκκλησιάζεται τακτικῶς, χωρὶς νὰ ἀγιάζεται εἰς ὅλας του τὰς αἰσθήσεις, χωρὶς νὰ προσεύχεται καθὼς πρέπει καὶ καθὼς ἐννοεῖ ἡ Γραφή καὶ οἱ θεοὶ Πατέρες, χωρὶς νὰ κοινωνῇ τοῦ θεοῦ σώματος καὶ αἵματος ἀξίως καὶ συνεχῶς, χωρὶς νὰ ἐκδυθῇ τὸν παλαιὸν ἀνθρωπὸν καὶ νὰ ἐνδυθῇ τὸν νέον, κ. π., πόσω μᾶλλον νὰ μὴ εἶπωμεν εἰς τοὺς Ἀγιορεῖτας, ὅτι τὸ καλὸν τοῦ ραδιοφώνου εἶναι τόσον κολλημένον καὶ συνυφασμένον μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει ἀ π ο λ ύ τ ω ς νὰ ἀκούῃ ὁ μοναχὸς, ὥστε καὶ χωρὶς νὰ θελῇ θὰ ἀκούσῃ οὗτος κατ' ἀνάγκην τὰ ἀπρεπῆ καὶ ἀμέσου ἀποστρεφῆς ἄξια; Καὶ τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ πανούργου διαβόλου, νὰ βάλλῃ, ὡς εἶπομεν τὸ δηλητήριο (τῆς ἀμαρτίας) ἐντὸς τοῦ μέλιτος, (τοῦ τερπνοῦ δῆθεν καὶ ὠραίου ψυχαγωγικοῦ), πρὸς ραδίαν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ του. Ναι, ὑπάρχει ὁ τρόπος τοῦ διαχωρισμοῦ καὶ τῆς ἀπομονώσεως: ὁ διακόπτης, μὲ τὸν διακόπτην, σοῦ λέγει ὁ ἄλλος, ἡμπορεῖς νὰ χωρίσῃς τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἀλλὰ τότε νύκτα καὶ ἡμέραν νὰ σταθῶμεν παρὰ τὸν διακόπτην χωρὶς νὰ κάμωμεν ἄλλο τίποτε, καὶ κάθε ἡμίσειαν ὥραν, ἢ τέταρτον, ἢ δέκα λεπτὰ νὰ ἀνοίξωμεν καὶ νὰ κλείσωμεν τὸ ραδιοφῶνον,

διότι κατά τὰ διαστήματα αὐτὰ συνεχῶς ἐναλλάσσονται αἱ φωναί, καὶ τὸ τραγουδί διαδέχεται ἡ θεία λειτουργία, καὶ τὴν θείαν λειτουργίαν διαδέχονται τὰ τραγουδία, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃς δὲν θὰ δυνηθῆς νὰ ἀποφύγῃς τὴν ψῶραν καὶ τὸ μᾶσμα τῆς ἁμαρτίας. Ἐκτὸς ἐὰν ἰδρυσθῆ ἕνας νέος ραδιοφωνικὸς σταθμὸς, καθαρὸς ἀπὸ ἄλλας φωνάς, ἀπηγορευμένης ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Νὰ ὑπάρχῃ, δηλαδὴ, ραδιόφωνον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ραδιόφωνον τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἁμαρτίας, ἦτοι τοῦ διαβόλου. Καὶ οὕτω θὰ δοκιμασθῆ ἡ θελήσις ἐκάστου, καὶ θὰ φανῆ, ποῖος θέλει τὸ ραδιόφωνον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ποῖος θέλει τὸ ραδιόφωνον τοῦ διαβόλου.

Ἄλλὰ καὶ τότε πάλιν -ἂν θὰ γίνουιν, καὶ πότε θὰ γίνουιν τὰ δύο ἀντίθετα ραδιόφωνα- ὁ μοναχὸς δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ τὸ ραδιόφωνον τὴν θείαν λειτουργίαν. Μήπως δὲν ἔχει τὴν Ἐκκλησίαν του, ὅπου μεταβαίνει καὶ κοινωνεῖ τοῦ θείου Σώματος καὶ Αἵματος, χωρὶς τῶν ὁποίων οὔτε ἀγιάζεται πραγματικῶς, οὔτε σώζεται, καὶ τὰ ὁποῖα τὸ ραδιόφωνον δὲν παρέχει; Ἄλλὰ καὶ τὰ πολλὰ κηρύγματα καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ ὁμιλίαι διὰ τὸν μοναχὸν παρέλκουιν, ἐφόσον ὅλος ὁ βίος του δὲν εἶναι ἄλλο ἢ αὐτὸς ὁ σκοπὸς καὶ τὸ συμπέρασμα αὐτῶν. Ὅταν ὁ μοναχὸς -κυρίως αὐτὸς- ἔχῃ ἐνώπιον αὐτοῦ τὸν Θεὸν διὰ παντός, καὶ ὁ Θεὸς εἶναι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἀχωρίστως, ποῖαν θέσιν ἔχουιν τὰ κηρύγματα, καὶ μάλιστα τὰ διὰ τοῦ ραδιοφώνου; (Ἐρωτήσατε τοὺς κοσμικοὺς πόσην ὥραν βαστοῦν εἰς τὸν νοὴν τοὺς αὐτὰ ὅσα ἀκούουιν ἀπὸ τὸ ραδιόφωνον, καὶ πόσοι εἶναι αὐτοὶ ποὺ κατεβάζουιν αὐτὰ εἰς τὴν καρδίαν τοὺς καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μεταποιοῦν αὐτὰ εἰς ἔργα;....).

Ἐὰν λοιπὸν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὀφθαλμῶν σας μέτρον ἄριστον ἐλάβετε νὰ μὴ ἐπιτρέψῃτε τὴν εἴσοδον γυναικὸς εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος, πῶς θὰ ἐπιτρέψῃτε ραδιόφωνον ἐν αὐτῷ, δι' οὗ οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἕλαττον, - θὰ εἰσέλθῃ ἐν αὐτῷ (τῷ Ἁγίῳ Ὅρει) αὐτὴ ἡ φωνὴ τῆς γυναικὸς; καὶ τί γυναικὸς; μαινομένης καὶ οἰστρηλατουμένης ἐξ ἀποτροπαίου πορνικοῦ ἔρωτος, καὶ ἀδούσης λιγυρῶς εἰς τὴν δις διαπασῶν, ὥστε εἶ δυνατόν νὰ ἐπηρεάσῃ καὶ ἐλκύσῃ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκλεκτοὺς. Τότε τί σὰς ὠφέλησεν ἡ πρώτη ἀσφάλεια τῆς ὁράσεως, ἀφοῦ ἀνοιξατε τὴν θύραν τῆς ἀκοῆς σας; μήπως ἡ ἀκοὴ δὲν εἶναι καὶ αὐτὴ θύρα, ὅπως τῆς ὁράσεως, δι' ἧς δύναται ὁ αὐτὸς διάβολος νὰ εἰσέλθῃ εἰς ταμεῖον τῆς καρδίας καὶ νὰ κλέψῃ τὸν πολυτίμον θησαυρόν, τὴν ψυχὴν; ἢ μήπως τυχαίως εἶπεν ὁ Ἱερεμίας τὸ περίφημον ἐκεῖνο (διὰ τοὺς θεολόγους) εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ὅτι «διὰ τῶν θυρίδων εἰσηλθὲν ὁ θάνατος;» Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ αὐτὸ ἀποτελεσμα (-) θάνατον (-) ἔχει καὶ ἡ δευτέρα ἀνοικτὴ, ἀσθησις τῆς ἀκοῆς, ἀνάγκη ἀπόλυτος, τὸ αὐτὸ αὐστηρότατον μέτρον νὰ λάβῃτε, ὥστε, ὅπως εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος νὰ μὴ φαίνεται γυναῖκα, οὕτω καὶ νὰ μὴ ἀκούεται γυναῖκα διὰ τοῦ ραδιοφώνου, διὰ νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ τὸ τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς, «Μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε». καὶ τὸ τοῦ θείου Γρηγορίου «Κηρῶ τὰ ὄτα φράσσε πρὸς φαύλους λόγους, Ὡδῶν τε πορνῶν ἐκμελῆ λυγίσματα.»

Εἰς ἐπισφράγισμα δὲ τῶν ὄσων εἶπομεν περὶ τῆς ὀλεθρίας ἐπιδράσεως τοῦ ραδιοφώνου ἐπὶ τοῦ ἥθους τοῦ τε ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναίκος, (λέγομεν διὰ τοὺς κοσμικοὺς χριστιανούς) καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀπλάστων διαθέσεων τῆς νεότητος, θὰ ἀναφέρωμεν ἓνα μόνον παράδειγμα ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα συμβαίνουν εἰς ὅλην τὴν κοινωνίαν, καὶ τὰ ὁποῖα βλέπομεν καθημέραν μετὰ πολλῆς θλίψεως.

Πρωῖαν τινὰ μετέβην εἰς γειτονικὴν οἰκίαν διὰ κάποιαν ὑποθεσίν· κρούσαντος δὲ τὴν θύραν, μοὶ ἤνοιξεν ἡ οἰκοδέσποινα, καὶ μοὶ εἶπε νὰ ἀναμείνω ὀλίγον διὰ νὰ καλέσῃ ἀπὸ τὸ ἐσώτερον τὸν ἄνδρα τῆς. Ἐκεῖ, ἔξωθεν τῆς ἡμιανοιγμένης θύρας ἀναμένων ἀντελήφθην τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο, ἄρρεν καὶ θῆλυ, τὸ τετραετὲς μόλις κοριτσάκι, νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὸ κρεβάτι, καὶ μὲ τὸ νυκτικὸ του νὰ χορεύῃ ἐπάνω εἰς τὸ στρώμα μὲ τὰ δύο χέρια σηκωμένα, νὰ χορεύῃ ἐλαυνόμενην ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ ραδιοφώνου, τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ λειτουργῇ πρὸ ὀλίγου. (Ἐνταῦθα ὁ ἐπιστολογράφος μας διεκτραγωδεῖ ἐν ἐκτάσει τὴν τραγικὴν κατάστασιν τοῦ νηπιῦ αὐτοῦ, ἐνώπιον τῆς ὁποίας οὗτος εὐρέθη, ἀλλὰ καὶ τὸ θάρρος αὐτοῦ νὰ εἶπῃ εἰς τὴν μητέρα του ὅσα ἀσφαλῶς δὲν τὰ ἐτόλμα νὰ εἶπῃ ἄλλος τις).

Αὐτὰ ὅλα τὰ ἤκουσεν ἡ δυστυχησμένη, καὶ μάλιστα ἐκοκίνισεν ἀπὸ τὸν ἔλεγχον αὐτόν. Ἄλλὰ τί ὄφελει τὸ κακὸν προχωρεῖ γιγαντιαίους βήμασι. Διότι τὸ ραδιόφωνον ἐπεκράτησεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ὄχι μόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ τῆς Οἰκουμένης, καὶ ἔγινε καὶ νῶν τοῦ βίου τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅταν εἶπῃ τις περὶ αὐτοῦ δυσμενῶς, τρελλὸν θὰ τὸν εἶπουν, ἀνόητον, θρησκόληπτον, ἀσυγχρόνιστον, φανατικόν, ἐχθρὸν τῆς προόδου καὶ τῆς ἐπιστήμης.

Ἄλλὰ πρέπει καὶ εἰς αὐτούς νὰ ἀπαντήσωμεν, ἐφόσον γνωρίζομεν ὅτι καὶ τοῦτο εἶναι ἓνας, ἀπὸ τοὺς πολλούς, τρόπους τοῦ ἀοράτου πολεμίου πρὸς παρεμπόδισιν παντὸς ἐλέγχου καὶ πάσης ἐπικρίσεως καὶ προσοχῆς τῶν μεθοδιῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν διὰ τῶν φαινομενικῶν ἀγαθῶν προερχομένων ἀφανῶν κακῶν του (εἰς τοὺς ἀπροσέκτους).

Ἡμεῖς, κύριοι ὑπερασπισταὶ τῆς μὴ κινδυνευούσης ἐπιστήμης σας, δὲν εἶμεθα φανατικοί, ὡς λέγετε, μισοῦντες τὴν φύσιν, τὰς φυσικὰς προόδους καὶ τὰς ἀνακαλύψεις τῶν νόμων τῆς φύσεως διὰ τῆς ἐρεῦνης τῆς σώφρονος καὶ εὐσεβοῦς ἐπιστήμης. Ὅχι· τὸ ραδιόφωνον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ, ὡς ἀποτέλεσμα θείας ἐμπνεύσεως, δὲν εἶναι ἁμαρτία καὶ κακὸν φυσικόν, εἶναι δῶρον Θεοῦ νέον ἐπὶ τῶν πολλῶν παλαιῶν καὶ νέων δώρων Του, τὰ ὁποῖα ἔδωκε καὶ δίδει ἀκαταπαύστως εἰς τὸν ἀγνώμονα ἄνθρωπον, ἵνα φανῇ καὶ δοξασθῇ ἡ πολυποίκιλος Σοφία Του, καὶ σὺν αὐτῇ ἡ Ἀγαθότης καὶ Παντοδυναμία Του. Τὸ καλὸν τοῦ ραδιοφώνου εἶναι ὅπως καὶ τὸ καλὸν τοῦ πλοῦτου, τὸ καλὸν τῆς γνώσεως, τῆς ἐξουσίας, τοῦ κάλλους καὶ εἰτε φυσικόν καὶ τεχνικόν καλὸν ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡμεῖς κακὸν θεωροῦμεν τὴν κατάχρησιν τῶν καλῶν, σωματικῶν καὶ ὑλικῶν ἀγαθῶν· αὐτὴν δὲ τὴν ἔλλογον χρῆσιν περιορίζομεν εἰς τὸ ἐλάχιστον διὰ νὰ εἶμεθα

πλησιέστεροι εἰς τὸν Θεόν, τὸ ἀνώτατον καὶ ἀκρότατον καὶ τελειότατον καὶ ἐρασιμώτατον καὶ ποθεινότατον πάντων τῶν ἀγαθῶν, πνευματικῶν, ψυχικῶν τε καὶ σωματικῶν, φιλοτιμούμενοι νὰ εἴμεθα ὡς χριστιανοὶ ἀσυγκρίτως ἀνώτεροι τοῦ ἐθνικοῦ Σωκράτους, ὅστις ἔλεγε « Τὸ μηδενὸς δεῖσθαι θεῖον· τὸ δὲ ὡς ἐλαχίστων, ἐγγυτάτω τῷ θεῷ ». Διότι τὸ θεῖον αὐτό, ὁ Θεός, καθ' ὃ ἀνενδεής καὶ μηδενὸς χρήζων, εἶναι ἀρκετὸς νὰ καταστήσῃ καὶ τὸν ἐγγιστα αὐτοῦ αὐτάρκη, ὅπως εἶναι καὶ οἱ ἄγγελοι.

Ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος ἐντρέπετο νὰ φάγῃ καὶ αὐτὸ τὸ ἀναγκαϊότατον διὰ τὴν ζωὴν του φαγί, τὸ ὁποῖον ἦτο ὕλη, καὶ αὐτὸς μεταξὺ Θεοῦ -πνεύματος καὶ κόσμου- ὕλης ἰστάμενος, ἐθεώρει ἀσυμβίβαστον τὴν συνύπαρξιν τῆς ὕλης μετὰ τοῦ πνεύματος, ἐκτὸς ἂν ἐγίνετο καὶ αὐτὸς καὶ αὐτὴ πνεῦμα, καὶ ἐξοῦσε τὴν καθαρῶς πνευματικὴν ζωὴν, τρεφόμενος μᾶλλον ἀπὸ τὸν οὐράνιον Ἄρτον -τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ- ἢ ἀπὸ τὸν ὑλικόν. Ἐκαστος λοιπὸν ἅς φαντασθῆ τώρα τί θὰ ἔκαμνεν ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος ἂν ἔβλεπε ραδιόφωνον· ὅπως εἶναι σήμερον μάλιστα. Ὅ,τι ἔκαμε καὶ ὁ Ἅγιος Ἀρσένιος, καθὼς εἴπομεν. Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκειμένον.

Ἡμεῖς δὲν εἴμεθα φανατικοί. δηλαδὴ ζηλωταὶ χωρὶς ἐπίγνωσιν καὶ συναίσθησιν τῶν ὅσων λέγομεν καὶ πράττομεν, χωρὶς λογικὴν, χωρὶς ὀρθὸν λόγον, χωρὶς σύνεσιν, διότι ἂν εἴμεθα τοιοῦτοι, μὲ τυφλὸν αἰσθημα καὶ ἀλόγιστον ὀρμὴν, « θὰ σπánaμεν καὶ θὰ ρημάζαμεν » ὄχι μόνον τὰ ραδιόφωνα, ἀλλὰ καὶ τὰ τηλέφωνα, καὶ τοὺς ἀσυρμάτους καὶ τὰς μηχανάς, θὰ ἐφρονεύαμεν δὲ καὶ ὄλους τοὺς πλουσίους, -λάτρως τοῦ Μωμωνᾶ, θὰ ἐφρονεύομεν δὲ καὶ κάθε εὐμορφον γυναῖκα, διότι σκανδαλίζει τοὺς ὀρῶντας, κ.ο.κ. Ἡμεῖς λοιπὸν εἴμεθα φρόνιμοι καθ' ἣν ἔννοιαν μᾶς ἐδίδαξεν ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Πάνσοφος Διδάσκαλος καὶ Νομοθέτης, μὲ τὸ « Γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις ». Εἰς τί δὲ συνίσταται ἡ φρόνησις; εἰς μὲν τὸν ὄφιν νὰ προφυλάξῃ τὴν κεφαλὴν του, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ του, εἰς ἡμᾶς δὲ ἡ προφύλαξις καὶ τήρησις τῆς πίστεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ καὶ ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. Τὸ ραδιόφωνον ὅσον δὲν εἶναι ἀπευθείας καὶ ἀμέσως ἐχθρὸς τῆς σωτηρίας μας, εἶναι ὅμως πλαγιῶς καὶ ἐμμέσως. Καὶ ἐδῶ ἀκριβῶς ἀπαιτεῖται ἡ φρόνησις νὰ διακρίνῃ πάντα ὅσα ἀκούονται ἀπὸ τὸ ραδιόφωνον, ποῖα τὰ ὠφέλιμα καὶ ποῖα τὰ βλάπτοντα, ἐφόσον ἐκπέμπονται ἀναμίξ. Ἄν ἡ ἠθικὴ τῶν ἀκουόντων -τὴν ὁποῖαν μὲ ἀπερίγραπτον λύσσαν ἐπιβουλεύεται ὁ φύσει ἀνίθικος κλέπτης διάβολος- καὶ μάλιστα τῶν φιλότων τέκνων μας ἀρρένων καὶ θηλέων, μένῃ ἠθικὸς καὶ ἀκεραία, χωρὶς νὰ μολυνθῆ κατ' ἐλάχιστον. Καὶ ὅταν ἡ ἠθικὴ μας -τὸ λευκὸν καὶ καθαρὸν καὶ φωτεινὸν ἔνδυμα τῆς ψυχῆς, τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς, τὸ ἀληθινὸν καὶ ἀμάραντον- τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν, ὅταν, λέγω, αὕτη θιχθῆ καὶ μολυνθῆ καὶ κινδυνεύσῃ τὸν ἔσχατον κίνδυνον, καὶ τὴν θέσιν τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, τοῦ γλυκυτάτου Νυμφίου μας, ἀπειλῆ νὰ καταλάβῃ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον διὰ τοῦ ραδιοφώνου ἡ ἀγάπη τοῦ κόσμου τῶν ἁμαρτωλῶν προσώπων καὶ πραγμάτων, ἡ ἀγάπη τῆς θεομισήτου ἁμαρτίας, τότε τί μᾶς ὠφελεῖ ἡ

πίστις, ἢ πίστις ἢ ψιλὴ καὶ νεκρὰ πλέον κατὰ τὸν θεῖον Ἰάκωβον; Ὡστε μόνον ἐκεῖνος ὅστις εἶπαι εἰς θέσιν νὰ διακρίνη καὶ κρίνη ὅτι τὸ δῶρον τοῦ καλοῦ τοῦ ραδιοφώνου εἶναι δῶρον ἄδωρον ἐφόσον κρύπτει μέσα του τὸ θανατηφόρον δηλητήριον τῆς ψυχῆς, τὴν ἁμαρτίαν.

Αὐτὰ ὅσα λέγομεν διὰ τὸ ραδιόφωνον δὲν εἶναι ὑπερβολὴ αὐθαίρετος καὶ ἀπαράδεκτος, εἶναι ἀλήθειαι ἀπλαῖ, εἶναι πραγματικότης ἐξαγομένη ἐκ τῆς ἀναλύσεως τοῦ αὐστηρῶς χριστιανικοῦ χημείου. Θέλετε νὰ μάθητε τὸ κυριώτερον ἔργον τοῦ ραδιοφώνου, τὴν οὐσίαν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, πρὸς τὸν ὅποιον πάντα τὰ ἄλλα, εἴτε λειτουργίαι, εἴτε κηρύγματα, λόγοι, εἰδήσεις κ.λ. εἶναι μέσα; λάβετε ὡς ὁδηγὸν τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα τῆς κόρης πρὸς ἐχόρευε «τρεῖλά» πρὸ τοῦ ραδιοφώνου, καὶ ἐλάτε νὰ σᾶς δεῖξω, ἐγὼ πού ζῶ μέσα εἰς τὰ «οὐρλιάζοντα» ἀκαταπαύστως ραδιόφωνα, τὰ θετικὰ καὶ πραγματικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα ἀποτελέσματά του ἐπὶ τῶν ψυχῶν ὄλων, γερόντων καὶ νέων (τῆς ἐξαιρέσεως ἀσημάντου οὐσης). Ἐλάτε νὰ ζήσωμεν μαζῆ εἰς μίαν συνοικίαν ὄχι πολὺ, μίαν μόνον ἐβδομάδα, καὶ «καμαρῶστε» τὰ σπίτια καὶ τὰς οἰκογενεῖας καὶ τὰ παιδιά τῶν σημερινῶν χριστιανῶν. Σπανίως θὰ ἀκούσῃτε λειτουργίαν, καὶ τοῦτο ἀπὸ γέροντας καὶ ἀσθενεῖς; κανεῖς δὲν ἔχει ὄρεξιν γιὰ σοβαρά: ὅλοι θέλουν καὶ ἀρέσκονται καὶ τέρπονται ἀπὸ τραγούδια, καὶ μόνον τραγούδια, ἀπὸ τὴν φωνὴν τῶν ὁποίων ἠχεῖ καὶ ἀντηχεῖ ὅλη ἡ ὁδὸς ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρον ἕως τὸ ἄλλο. Αὕτη εἶναι ἡ ἀνιὰρὰ καὶ ἀηδὴς εἰς ἄκρον ὄψις τῆς σημερινῆς κοινωνίας, προστιθεμένων καὶ τῶν φωνῶν τῶν κέντρων, τῶν καφετειῶν, ἔτι δὲ καὶ τῶν αὐτοκινήτων τῆς συγκοινωνίας, ὡς καὶ τῶν ἰδιωτικῶν, ὅπου ἐστήθησαν καὶ λειτουργοῦν τὰ ἀ π α ἰ σ ἰ α ραδιόφωνα, ἀπαισία δι' ἕνα νηφάλιον καὶ φιλήσυχον χριστιανόν, ὅστις θέλει καὶ ποθεῖ τὴν σωτηρίαν του καὶ ἐργάζεται τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ποῦ καὶ πῶς, μὲ τὴν κυριαρχοῦσαν παντοῦ εἰς τὰ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ οἴκου δαιμονιώδη φωνὴν τοῦ ραδιοφώνου, ἢ καθαρὰ καὶ ἀδιάλειπτος προσευχὴ, εἴτε τυπικὴ, εἴτε νοερά, ἢ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν πλήρη πειρασμῶν καὶ θλίψεων ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου; ποῦ ἢ συνεχῆς μελέτη τοῦ θείου Νόμου, τοῦ τε Εὐαγγελικοῦ καὶ τοῦ καθόλου ἐν ταῖς Ἁγίαις Γραφαῖς, πρὸς διάλυσιν τοῦ σκότους τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ; ποῦ ἢ νηφαλιότης; ποῦ ἢ γαλήνη; ποῦ ἢ ἡσυχία; καὶ ἢ εἰρήνη; πῶς καὶ πότε ὁ αὐτοελεγχος; πῶς καὶ πότε ἡ αὐτοσυγκέντρωσις καὶ ἡ περισυλλογὴ τοῦ νοῦς ἀπὸ τὰς ἰσχυρὰς καὶ συνεχεῖς φωνὰς τοῦ ραδιοφώνου; Ἀπὸ τὰς ἑπτὰ τὸ πρῶν μέχρι τῆς δωδεκάτης ραδιόφωνον. Πῶς καὶ πότε θὰ ἔχη τὸν νοῦν του ἕνας χριστιανός, ἔστω καὶ μὲ ὀλίγην ἔφεσιν, εἰς τὸ ἄκρον ἀγαθὸν τὸν Θεόν, τὸν ὅποιον πρέπει νὰ ποθῆ ὡς διψῶσα ἔλαφος ὡς ἄλλος Δαυὶδ καὶ περισσότερον τοῦ Δαυὶδ; εἰς τὰς ὑπολοίπους ἑπτὰ ὥρας τοῦ εικοσιτετραώρου; ἀλλὰ τότε πότε θὰ κοιμηθῆ ὀλίγον πρὸς ἀνάταυσιν;

Ἄς ἔλθῃ λοιπὸν καὶ πάλιν ἐδῶ αὐτὸς ὁ εὐλογημένος διακριτικὸς «πνευματικὸς» τοῦ Παύλου, ὅστις πάντα καὶ πάντας ἀνακρίνει, αὐτὸς δὲ ἴπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται, αὐτὸς ὁ χριστιανὸς ὁ ἐπισιτήμων, ὁ κατέχων

τὴν ἐπιστήμην τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ὁ μελετῶν τὸν θείον νόμον ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ ἐφαρμοζῶν αὐτὸν ἀκριβῶς εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ βίου του ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ, ὁ ἔχων πλήρη γνώσιν ἐκ τῆς προσωπικῆς πείρας τοῦ συνεχοῦς καὶ ἀοράτου μεταξὺ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς σαρκὸς πολέμου, ὁ ὀρθόδοξος αὐτὸς χριστιανός, ὁ ἀγόμενος καὶ φερόμενος ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ πνεύματι περιπατῶν καὶ ἐπιθυμῶν σαρκὸς μὴ ἐπιτελῶν, αὐτὸς ὅστις δὲν θέλει νὰ χάσῃ οὐδὲ λεπτὸν τοῦ πολυτίμου καιροῦ του εἰς ἀργολογίας, πολυλογίας, περιτολογίας καὶ ματαιολογίας, ἀλλὰ ἀγωνίζεται καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ὥραν καὶ στιγμήν πῶς νὰ προσαρμόσῃ τὸν ὅλον βίον του πρὸς τὸν βαρυσήμαντον καὶ μεγίστης προσοχῆς ἄξιον λόγον τοῦ Σωτῆρος του εἰπόντος «ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιασται ἀρπάξουσιν αὐτήν» (Ματθ. ια' 12), αὐτὸς ποῦ φοβεῖται καὶ τρέμει μὴ τυχὸν χάσῃ τὴν εὐκαιρίαν καὶ δὲν ἠμπορέσει νὰ ἀρπάξῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἧς οὐδὲν ἀντάξιον, καθὼς ἔκαμαν ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἄγιοι, οἱ νῦν ἐνδοξοὶ πολῖται τῆς δεδοξασμένης Πόλεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ θεσπέσιος Κλήμης Ἀλεξανδρείας, ὅταν ἔλεγεν «Οὐ τῶν καθευδόντων καὶ βλακευόντων ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' οἱ βιασται ἀρπάζουσιν αὐτήν. Αὕτη γὰρ μόνη βία καλή, Θεὸν βιάσασθαι, καὶ παρὰ Θεοῦ ζῶν ἀρπάσαι. Ὁ δὲ γνοὺς τοὺς βεβαίως, μᾶλλον δὲ βιαίως ἀντεχομένους, συνεχώρησε καὶ εἴξε. Χαίρει γὰρ ὁ Θεὸς τα τοιαῦτα ἠττώμενος». Καὶ ὁ ἄλλος, ὁ πατὴρ τῆς Κλίμακος «Τὶς πᾶρα τοιοῦτός ἐστιν, ὅς τὸν ἑαυτοῦ χρόνον ἅπαντα τὸν ἐν τῇ μοναδικῇ πολιτείᾳ οὕτω δεδαπάνηκεν εὐσεβῶς, ὡς μὴ ἡμέραν, μὴ ὥραν, μὴ ῥοπὴν ζημιωθῆναί ποτε, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ ταύτην ἐξαναλώσῃ, λογιζόμενος ὡς οὐκ ἔστι τὴν αὐτὴν ἡμέραν δις ἐν τῷ βίῳ θεάσασθαι; Αὐτὸς λοιπὸν καὶ μόνος, ποῦ εἶναι εἰς θέσιν, ἄς ἔλθῃ νὰ κρίνῃ ἂν πρέπη νὰ καθήμεθα ἐπὶ 17 ὥρας τοῦ εικοσιτετραώρου ἐνώπιον ἑνός «κουτιοῦ μαγικοῦ», ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξέρχονται πολλαὶ καὶ ποικίλαι φωναὶ τεχνηταί, τῶν ὁποίων τὰ 3/4 ἀποτελοῦνται ἀπὸ τραγούδια θεατρικά, τὰ ὅποια ἐξυμνοῦσι τὸν ἔρωτα τὸν σαρκικὸν - καὶ αὐτὸν καὶ μόνον, καὶ πάντοτε τὴν πρὸς τὴν σάρκα καὶ μόνην ἀμαρτωλὴν ἀγάπην. Τὰ δὲ ἐν τέταρτον ἀκουόμενα καλά, θὰ μᾶς εἴπῃ πάλιν ὁ πολυπειρος καὶ πάνσοφος αὐτὸς πολίτης τῆς ἐπιγείου βασιλείας τοῦ Χριστοῦ - τῆς Ἐκκλησίας - εἶναι »ἔλεα πτερόεντα«, «μπαίνουν ἀπὸ τὸ ἕνα αὐτί, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο βγαίνουν», διὰ νὰ σκορπισθοῦν εἰς τὸν ἄερα, χωρὶς ποτε νὰ κατέβουν εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ἐκεῖ νὰ ριζοβολοῦν καὶ νὰ καρποφορήσουν τὰ καλά ἔργα. «Πάντοτε μανθάνοντες - οἱ-ραδιοφωνοῦνται- καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυναμένους» ὡς εὐκαιρον εἶπεν τοῦτο καὶ δι' αὐτοὺς, ὅπερ εἶπε Παῦλος διὰ τὰ γυναικάρια. Ποίας ἀληθείας; τῆς τελειότερας πασῶν. «Τέλειοι γίνεσθε» διότι οἱ τέλειοι δὲν καταδέχονται νὰ πίνουν νερὸ - νὰ ἀκούσουν τὴν διαυγεστάτην διδασκαλίαν τῆς Ὀρθόδοξου χριστιανικῆς Ἐκκλησίας - ἀπὸ βρώσιν, ἐκ τῆς ὁποίας τρέχει συγκεκρόνως ὄχι μόνον καὶ θολὸ νερὸ, καὶ πικρὸ, ἀλλὰ καὶ ἄλλες βρωμίες,

καὶ δηλητήρια..... ἁμαρτίας..... τὰ ὅποια βραβεύω μὲν, ἀλλ' ἀσφαλῶς φέρον τὸν θάνατον!

Ἐνταῦθα ἐνεθυμήθην τὸ παράδειγμα ἐνὸς ἑλληνος οὐθοδόξου διδασκάλου τοῦ θείου λόγου, ἐλθόντος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀθήνας, ὅπου ἤρχισε νὰ δημοσιογραφῇ, ἀποστέλλων τὰ ἄρθρα του εἰς τὰς ἐφημερίδας. Ἄλλ' εὐθὺς ἔγνω τὸ ἄτοπον, ὅταν εἶδε νὰ δημοσιεῦται παραπλεύρως τοῦ ἁρθρου του ὕλη ἀνάρμοςτος καὶ ἀσυμβίβαστος, ἄτοπος, ἀντίθετος, ἀκαιρετική, ἔστιν ὅτε καὶ πολεμία τοῦ περιεχομένου τοῦ ἰδικοῦ του ἁρθρου. Διὰ τοῦτο, ὡς μάταιον καὶ ἀνωφελές, ἔπαυσε τὴν τοιαύτην ἐργασίαν του, καὶ ἐδέθη τοῦ Κυρίου νὰ τοῦ δώσῃ ἰδικὸν του ὄργανον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ ἀκούεται καθαρὰ καὶ ἄμικτος ἡ ἀλήθεια.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ διὰ ταῦτα πάντα τὸ ραδιόφωνον διὰ τοὺς τελείους δὲν χρειάζεται, οὐδὲ καὶ διὰ τοὺς ἀτελεῖς ἐκείνους, οἵτινες εὐλαβούμενοι σφόδρα τὰ ἐμπόδια καὶ τὰ σκάνδαλα, τρέχουσι μετὰ πόθου τὴν ὁδὸν τῆς τελειώσεως, καὶ μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἐπιδιώκοντες, ἐλπίζουσι νὰ φθάσωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν τῶν τελείων. Καὶ ἐὰν πολὺ πρὸ τοῦ ραδιοφώνου ὁ θεὸς Ἰάκωβος μὲ μόγην τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου δὲν μᾶς ἐθεώρει δεικταιμένους (σεσωσμένους) χωρὶς καὶ τὴν ποιήσιν αὐτοῦ, πῶς τώρα μὲ τὴν ἀκρόασιν τοῦ ραδιοφώνου, πὺ ἔχει βάλλει μέσα του ὁ διάβολος τὴν οὐρά του, θὰ σωθῶμεν; Καὶ ἐὰν τοῦτο ἀληθεύῃ γενικῶς διὰ πάντα χριστιανόν, διὰ τοὺς μοναχοὺς εἰδικῶς, -οἵτινες «ἐν τῷ πράττειν, καὶ οὐκ ἐν τῷ λέγειν (καὶ ἀκούειν), μᾶλλον εἰδότες τὴν ἀρετὴν» κατὰ τὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην περὶ τοῦ Μ. Βασιλείου -ἀποκλείεται ἀπολύτως τὸ ραδιόφωνον. Διότι οἱ μοναχοὶ ἔσχον τὸ μοναδικὸν εὐτύχημα νὰ ἔχουν τὸ ἀληθινὸν καὶ ἀσφαλέςτατον καὶ αἰώνιον καὶ νοερὸν καὶ θεῖον καὶ πνευματικὸν καὶ οὐράνιον ραδιόφωνον, τὸ ὁποῖον ἤχει καὶ λαλεῖ ἀλαλήτως καὶ τερπνῶς καὶ χαριέντως εἰς τὰ ὄρα τῆς ψυχῆς των: ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ, τὴν προσευχὴν τὴν ἀδιάκοπον καὶ ἀδιάλειπτον. Ἡ προσευχὴ -καὶ τὸ γνωρίζουν αὐτοὶ καλύτερον ἀπὸ ἡμᾶς- εἶναι διὰ τὸν μοναχὸν ἡ ὁράτος καὶ ὑπερφυῆς γραμμὴ ἐκείνη, ἣτις συνδέει τὸν οὐρανὸν μὲ τὴν γῆν, καὶ τὴν γῆν μὲ τὸν οὐρανόν- τοὺς ὁποίους ἤνωσε καὶ συνέδεσεν ἀρρηκτικῶς ὁ ἀναληφθεὶς Χριστὸς- εἰς τὰ δύο ἅκρα τῆς ὁποίας ἴστανται οἱ δύο σταθμοὶ: ὁ πομπὸς καὶ ὁ δέκτης, οἵτινες ἀκαταλαύστως ἐναλλάσσονται, καὶ ποτὲ μὲν ὁ πομπὸς γίνεται δέκτης καὶ ὁ δέκτης γίνεται πομπός, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ περίστασις. Δηλαδή ὅταν θέλῃ νὰ ὀμιλῇ ὁ Θεός, ἀκούει αὐτὸν ὁ μοναχός, καὶ ὅταν θέλῃ νὰ ὀμιλῇ ὁ μοναχός, ἀκούει αὐτὸν ὁ Θεός. (ῶ τί ὄραϊον καὶ ἀχειροποίητον καὶ ἐξαισίον ραδιόφωνον, ἡ ἄφωνος φωνὴ τοῦ ὁποίου νὰ διασχίζῃ ἐν στιγμῇ χρόνου τοὺς ἀπεράντους αἰθέρας, νὰ διέρχεται μέσα ἀπὸ τὰ ἄπειρα ἀπὸ ὄγκους καὶ διαστήματα οὐράνια σύματα -ἧλιον σελήνην καὶ ἀστέρας- καὶ νὰ ἀκούεται ἀμέσως!!! Καὶ τοιουτοτρόπως ἡ σχέση μεταξὺ αὐτῶν -ὄσονδήποτε μακρὰν καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀπόστασις- γίνεται διαρκῆς καὶ ἀδιάκοπος οὕτως, ὥστε νὰ ὀμιλοῦν καὶ νὰ ἀκούωται

εὐχρινῶς, νὰ ἀκούουν καὶ νὰ λαλοῦν εὐχρινῶς, καὶ νὰ καθίστοῦν γνωστά τὰ θελήματα τῶν ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον. Ἐὰν θέλῃ δὲ (ὁ μοναχὸς) νὰ ἀκούσῃ καὶ μουσικὴν, ὧ τότε! ἀλλάζει τὸν διακόπτην αὐτοῦ τοῦ ἑξαισίου καὶ ἀμμήτου ραδιοφώνου του καὶ συνδέει τὴν γραμμὴν μὲ τὰς τάξεις τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀκούει..... τί ἀκούει;..... δύναται γλωσσο ἀνθρωπίνῃ νὰ διηγηθῇ καὶ κάλαμος ἐπιγείου ἀνθρώπου νὰ περιγράψῃ τὴν ἄρρητον καὶ ἀνεκδιήγητον γλυκύτητα τῆς οὐρανοῦ μουσικῆς τῶν; Ἐὰν εἰς ἓνα οὐρανοβάμονα Παῦλον δὲν ἐπετραπῇ νὰ λαλήσῃ τὰ ἄρρητα ῥήματα τοῦ Παραδείσου, πῶς εἰς ἓνα μοναχόν, ἀκούοντα τὴν ὑπερπέκεινα πάσης γλυκύτητος μουσικὴν τῶν ἀγγέλων; Ἐκούσατε τὸ ὑπερφυῆς γεγονός, ὅπερ συνέβη εἰς τὸν μοναχόν ἐκεῖνον, ὅστις δὲν θὰ ἐπέστρεφε ποτὲ εἰς τὸ Μοναστήριον του, ἀκούων τὸν ὑπὸ μορφὴν αἰετοῦ ψάλλοντα τὴν ἑξαισιαν ἀγγελικὴν μουσικὴν χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ ποσῶς πῶς παρήλθον τὰ 270 ἔτη, ἐὰν δὲν ἀρίστατο ἀπ' αὐτὸν ὁ ἄγγελος, διὰ νὰ βεβαιωθῇ τὴν σημασίαν τοῦ ψαλμικοῦ ῥητοῦ «Χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα ἢ χθὲς» διότι, κατὰ τὸν θεῖον Γρηγόριον Θεσσαλονίκης «.. τῶν ἀρρήτων ῥημάτων διακούει, καὶ ὁρᾷ τὰ ἀθέατα καὶ ὃ τοῦ θαύματος, ὅλος τουντεῦθὲν ἐστὶ τε καὶ γίνεται, κἂν ἐκεῖθεν ἀπῆ, καὶ τοῖς ἀκαμάτοις ὑμνωδοῖς ἀμιλλᾷται, Ἄγγελος ὡς ἀληθῶς ἄλλος ἐπὶ τῆς γῆς Θεοῦ γεγονώς». Ἴδου πῶς ὁ μοναχός, ἀκούων τὴν μουσικὴν τῶν ἀγγέλων, ὑμνοῦντων τὸν Θεὸν ἀκαταπαύστως μὲ τὸ περικτικὸν πάντων τῶν ἕμνων Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος, ἀπὸ τὸ οὐράνιον ραδιοφώνον, -πρὸ τοῦ ὁποῖου τὸ ἐπίγειον ραδιοφώνον κείται «ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης»- δὲν ἔχει ἀνάγκην ἄλλης μουσικῆς. Ἄλλ' οὐδὲ καὶ αὐτῶν τῶν Ἁγίων Γραφῶν ἔχει ἀνάγκην αὐτός ὁ μοναχός, ὁ λατρεύων τὸν Θεὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ καὶ προσευχόμενος καθ' ἣν ἔνοιαν ὀρίζεται ὑπὸ τῶν θεοφόρων ἀνδρῶν ἡ τελεία προσευχῆ. Τοῦτο λέγει καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος εἰς τὸ Προοίμιον τῆς Ἑρμηνείας τοῦ εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην. Διότι ἔχει τὴν καρδίαν τόσον καθαρὰν (ὁ μοναχός) ὥστε νὰ βλεπῇ τὸν Θεόν, τὸ δὲ Ἄγιον Πνεῦμα νὰ γράφῃ ἐν αὐτῇ κατ' εὐθείαν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ ὡς ἐπὶ λευκῆς πλατῆς. «Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ -βεβαίωσι ὁ Παῦλος ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἠνωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων» (Β'. Κοριν. γ'. 2). Καὶ πάλιν Ὅτι ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαὸν κ. λ.» (Ἐβρ. η' 10). Αὐτὸ ἐννοεῖ καὶ ὁ μακάριος τῆς Κλίμακος Ἰωάννης, ὅταν γράφῃ πρὸς τὸν Ποιμένα, ὅτι «...ψυχὴ, διὰ καθαρότητος ἐνωθεῖσα Θεῷ, λόγου ἑτέρου πρὸς διδασκαλίαν οὐ δεηθήσεται, τὸν αἰδίων Λόγον μυσταγωγόν, καὶ ὁδηγόν, καὶ φωτισμὸν ἐν ἑαυτῇ φέρουσα» Ἐτι δὲ καὶ ὁ θεῖος Μάξιμος «Καρδία -λέγει- ἐστὶ καθαρά, ἡ παντάπασιν ἀνείδεον τῷ Θεῷ τὴν μνήμην παραστήσασα, καὶ μόνος τοῖς αὐτοῦ ἔτοιμον ἐνσημανθῆναι τύποις, δι' ὧν ἐμφανῆς πέφυκε γίνεσθαι ἐν ἡ καθάπερ ἐν πτυχῷ καλῶς λειανθῆναι διὰ τὴν ἀκρῶν ἀπλότητα γινόμενος ὁ Θεός, τοὺς ἰδίους νόμους ἐγγράφει».

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ οὐράνιον ραδιοφώνον, τὸ ἀπὸ τὸ ἄπειρον ὑπερέραν ἀκούμενον ἔσαι εἰς τὰ ὅσα τὰ Εὐαγγελικά, τὸ χθὲς καὶ σήμερον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τὸ αὐτὸ ἄρρητον καὶ ἀναλλοίωτον, τὸ ὅποιον εἶχον, τὸ ὅποιον ἤκουον, καὶ τὸ ὅποιον ἔβλεπον καὶ ζοῦν καὶ ἐτέφθησαν, θὰ ζῶσι πάντες οἱ Προφῆται καὶ Ἀπόστολοι καὶ Μάρτυρες καὶ πάντες οἱ ἀληθινοὶ Μοναχοί, καὶ τοῦ ὁποῖου οὐκ ἔστιν ἕτερον, οὐδὲ ἦν δυνατόν γενέσθαι.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

« Δίδου σοφῶ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται ». (Παρ. Δ. 9)

« Ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς ἀνθρωπότητος ».

Αὐτὸν τὸν χαρακτηρισμὸν δίδει ὁ Μέγας Βασιλεὺς εἰς τὴν μεγάλην ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων, τὴν ὁποῖαν ὁ Κύριος μᾶς ἠξίωσε νὰ ἑορτάσωμεν. Καὶ ἀληθῶς εἶναι τὰ γενέθλια τῆς ἀνθρωπότητος Διότι διὰ τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἐδημιουργήθη νέα ἀνθρωπότης νέα κοινωνία, νέοι ἄνθρωποι, « καινὴ κτίσις » (Β' Κορ. ε'. 17), ὁ ἐν Χριστῷ ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἡγιασμένην σάρκα, μὲ τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τῶν παθῶν, μὲ τὰ ὑψηλὰ φρονήματα, μὲ τὰς θείας ἀνατάσεις, μὲ τοὺς οὐρανίους μετεωρισμούς, μὲ τὴν χριστιανικὴν ἀναγέννησιν. Εἴμεθα τοιοῦτοι; Ἐὰν εἴμεθα, τότε τὰ Χριστοῦγεννα εἶναι καὶ ἰδικά μας γενέθλια. Ἄλλως ἡ μεγάλη αὕτη γενέθλιος ἡμέρα καθίσταται ἀπλοῦς τύπος, κενὸς περιεχομένου καὶ οὐσίας.

Ἄς ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τοὺς λόγους τοῦ φωστῆρος τῆς Καισαρείας δι' ὧν μᾶς γνωρίζει τὸν σκοπὸν τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως καὶ τὸ ἰδικόν μας καθήκον: « Μάνθανε, λέγει, ὅτι διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἐν σαρκί, ἐπειδὴ ἔδει τὴν καταρασθεῖσαν σάρκα ταύτην ἁγιασθῆναι, τὴν ἀσθενήσαν ἐνδυναμωθῆναί, τὴν ἀπαλλοτριωθεῖσαν Θεοῦ, ταύτην οικειωθῆναι αὐτῷ, τὴν πεσοῦσαν τοῦ παραδείσου, ταύτην εἰς οὐρανὸν ἀναχθῆναι.

Ἡ ἀγάπη του.

Ἡ Γέννησις τοῦ Κυρίου περιτράνωσ διαδηλοῖ τὴν ἀγάπην τοῦ ἐν φάντῃ δι' ἡμᾶς ἀνακλιθέντος. Εἰς τὴν φάντην ὁ βασιλεὺς τοῦ σύμπαντος! Δι' ἡμᾶς ἔχει τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τοὺς ἀχαρίστους, τοὺς ἀγνώμονας! Ἄδυναται ὁ ἀνθρώπινος νοῦς νὰ κατανοήσῃ τὸ μέγεθος τῆς θείας ἀγάπης « Ἀσώματος ὦν τῆ φύσει καὶ Λόγος ὑπάρχων, ὁμοῦς κατὰ φιλανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα τοῦ ἑαυτοῦ Πατρὸς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν ἐν ἀνθρώπινῳ σώματι πεφανέρωται » λέγει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Θὰ μείνωμεν ἀσυγκίνητοι ἀπὸ τὴν ἀγάπην του; Μὴ γένοιτο!

Πεντηκονταετηρίς.

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἡ Ὁρθόδοξος δὲν ἔπαυσε καὶ ἐσχάτως ν' ἀναδεικνύη ἀγίους, διότι τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον της, ὁ καταρτισμὸς τῶν χριστιανῶν. Συνήθως σήμερον ὅσοι ζῶμεν ἐφάμαρτον βίον προφασίζόμεθα ὅτι σήμερον δὲν ὑπάρχουν ἅγιοι, δὲν ὑπάρχει ἀρετὴ. Καὶ ὁμοῦς ὑπάρχουν, καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ ἀποβῶμεν τοιοῦτοι, ἀρκεῖ νὰ θελήσωμεν. Ἰδοὺ ἓνας ἅγιος! Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἐφημέριος τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τῆς Κροστάνδης, ὅστις πρὸ πενήτηντα ἐτῶν (20.12.1908) ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον. Πόσους ρώσους, διότι ρώσος ἦτο, μάρτυρας χαίρων θὰ ὑπεδέχετο εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν ἀπὸ τοῦ 1917 ὅτε ἤρρισε τὸ

μαρτύριον τῆς Ἁγίας Ρωσίας! Διὰ τὸν ἅγιον αὐτὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς τριακονταπενταετηρίδος τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν Ἱερουσόλην οἱ Τάιμς τοῦ Λονδίνου εἰς τὸ φύλλον τῆς 13.1.1891 ἔγραψαν τὰ ἑξῆς: «Ὁ θαυμάσιος οὗτος ἄνθρωπος, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ρωσικοῦ του περιβάλλοντος φαίνεται νὰ προσεγγίξῃ διὰ τῆς ζωῆς του τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων. Εἶναι ἀληθὴς ἰατρός, πνευματικὸς καὶ κήρυξ τοῦ Εὐαγγελίου. Αἱ ὑπέροχοι αὐτοῦ θεραπευτικαὶ δυνάμεις καὶ αἱ πνευματικαὶ καὶ σωματικαὶ θεραπείαι, αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ ἐπιβεβαιοῦνται πανταχόθεν... Ἡ ζωὴ τοῦ πατρὸς Ἰωάννου ἀποτελεῖ ἀδιάκοπον καὶ πλήρη αὐτοθυσίας ἀγάπην καὶ χριστιανικὴν διακονίαν μεταξὺ τῶν πτωχῶν, τῶν ἀσθενῶν, τῶν ἐν ποικίλαις ἀνάγκαις... Μολονοὶ τεράστια χρηματικὰ ποσὰ διήλθον διὰ τῶν χειρῶν του καὶ μεταξὺ τῶν ἀπόρων διενεμήθησαν, οὗτος πάντοτε εἶναι πτωχὸς καὶ ζῆ ζωὴν ἀπλουστάτην». Πῶς ἀπ βῆ τοιοῦτος; Τὸν τρόπον ἐδήλωσεν ὁ ἴδιος γράψας τὰ ἑξῆς:

«Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ ὑπουργήματός μου ἐν τῇ ὑψηλῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ ἐθεώρησα ὡς κανόνα τῆς ζωῆς μου νὰ εἶμαι πιστὸς καὶ ζηλωτὴς ἐν τῷ ἱερατικῷ μου ἔργῳ καὶ αὐστηρῶς ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου καὶ τῆς πνευματικῆς μου ζωῆς. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἤρχισα νὰ μελετῶ καὶ σπουδάζω τὴν Γραφὴν ἀποκομίζων ἐξ αὐτῆς οἰκοδομήν, ὡς ἄνθρωπος, ὡς ἱερεὺς καὶ ὡς μέλος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου». Ἴδου ὁ τρόπος. Αὐτοέλεγχος καὶ μελέτη τοῦ θεοῦ λόγου. Ἄς τὸ ἐφαρμόσωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἄς παρακαλέσωμεν τὸν ἐν οὐρανοῖς ἅγιον Ἰωάννην νὰ μεσιτεύσῃ πρὸς τὸν Κύριον ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα τὸν μιμηθῶμεν καὶ ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Ρωσίας, ἵνα λυτρωθῇ τῶν δεινῶν αὐτῆς, εἰς ἃ ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν εὐρίσκεται.

Παραφροσύνη.

Πολλά, φαίνεται, μᾶς ἐπιφυλάσσει ἡ ἁμαρτία, ἀφοῦ οἱ ἡγήτορες τῶν λαῶν δεν θέλουν νὰ θέσουν ῥυθμιστὴν τῶν σχέσεων αὐτῶν τὸν Χριστόν, ἀλλὰ τῆς ἁμαρτίας τὸν ἀρχηγόν, ὅστις ἐμπνέει αὐτοὺς εἰς ἔργα καταστροφῆς καὶ δι' ὀλοκληρωτικῆς. Ὁ ὑποστράτηγος Κρηῆζυ, διοικητὴς τῆς ὑπηρεσίας χημικοῦ πολέμου, ἐδήλωσεν ἐσχάτως τὰ ἑξῆς: «Ἐάν κρίνωμεν ἀπὸ τὰς σημειωθείσας μέχρι σήμερον προόδους, ἐντὸς τῆς προσεχοῦς πενταετίας ἐνδέχεται κάλλιστα νὰ ἴδωμεν πραγματοποιημένας τὰς πλέον παρατόλμους μυθοπλαστίας περὶ ἀερίων ποῦ παραλύουν τὰ νεῦρον, ἢ ἀερίον ποῦ ἐπενεργοῦν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος». Δηλαδή θὰ ἔχωμεν ὀμαδικὴν παραφροσύνην. Ἴδου καὶ εἰς ἀκόμη λόγος, δι' ὃν δεόν νὰ παρακαλῶμεν τὸν Κύριον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ νὰ εἰμεθα τέκνα αὐτοῦ ἀγαπητά, ὅποτε οὐδὲν δύναται νὰ μᾶς βλάψῃ.

Αἱ πυρκαϊαί.

Αἱ πολλαὶ κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος πυρκαϊαὶ ἀπεφίλωσαν δασικὰς ἐκτάσεις τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου. Δάση ἐκτεταμένα, τὰ ὁποῖα ὑπῆρξαν πηγὴ πλούτου, ἀλλὰ καὶ φιλοσοφίας χριστιανικῆς καὶ καλλωπισμοῦ τοῦ

τόπου ἀπὸ τὸ παμφάγον πῦρ ἐντὸς ὀλίγου ἐξέλιπον καὶ ἐκεῖ ἔνθα ὑπῆρχε ἡ δροσός, ἡ γλοερότης καὶ ἠκούετο ὁ θρούς τῶν φύλλων τῶν δένδρων ὡς αἶνος πρὸς τὸν πλάστην τῆς κτίσεως, τώρα ὑπάρχει τὸ ἄχαρι μαυρὸν χρώμα (καψάλα) καὶ νεκρική σιγή βασιλεύει. Καὶ δὲν ἐξηφανίσθησαν μόνον γραφικὰ δάση, ἀλλὰ καὶ ἔργα τέχνης εἰς τὸ περίφημον κτίριον (Σεραί) τῆς Σκήτης τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου μὲ πολλὰ κειμήλια, δηλωτικὰ τῆς ρωσικῆς εὐσεβείας. Καὶ πόθεν προῆλθον αἱ πυρκαϊαί; Ἀπὸ ἀπροσεξίας καὶ μικροῦς σπινθίρας. Ἀπὸ τόσον μικρά, τόσον μεγάλα καταστροφαί! Παρόμοιον συμβαίνει καὶ εἰς τὰ πνευματικά. Μικρὰ ἀμέλεια, μικρὸς λογισμὸς μένουν ἀπαρατήρητα, συντελεῖ εἰς τὸ ν' ἀνάψη μεγάλη πυρκαϊὰ τῶν παθῶν καὶ νὰ φέρῃ τὸν αἰώνιον ὄλεθρον. Ἴδου διατί ἡ Ἐκκλησία τὴν ἀμέλειαν (ἀκηδίαν) ἔχει κατατάξει μεταξὺ τῶν ἑπτὰ θανασίμων ἀμαρτημάτων. Ἴδου διατί ἐπιβάλλεται ἡ ἐπαγρύπνησις ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κροστάνδης καὶ ὄλοι οἱ ἅγιοι. Προσοχὴ ἀδελφοί, ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν τὴν πνευματικὴν.

Αἱ πληγαί.

Πολλοὶ εἶναι αἱ πληγαὶ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου καὶ εἰς τὰ σωματικά, αἵτινες θὰ εἶχον ἐκλείψει ἂν τὰ ἀγαθὰ, ἅτινα ἀφθονα ἔχει ἐφεύρει ὁ ἄνθρωπος, χάρις εἰς τὴν λογικότητα ποῦ τοῦ ἔδωσεν ὁ Θεός, ἀφιερῶντο εἰς τὴν θεραπείαν αὐτῶν καὶ ὄχι εἰς τὴν δημιουργίαν μέσων ἐξοντώσεως καὶ παραφροσύνης. Ἴδου πληγαὶ συνήθεις ἡ πείνα καὶ ἡ ἐλονοσία. Πέρυσι εἰς τὴν Κίναν ἀπέθανον πολλὰ ἑκατομμύρια ἐκ τῆς πείνης. Διακόσια ἑκατομμύρια πάσχουν ἐξ ἐλονοσίας καὶ πέρυσι ἀπεβίωσαν δύο ἑκατομμύρια ἐξ αὐτῆς. Εἰς τὴν δυτικὴν Ἀφρικὴν ἐπὶ πέντε βρεφῶν τὸ ἓν ἀποθνήσκει ἐξ ἐλονοσίας. Αὐτὰ λέγουν αἱ ἐπίσημοι στατιστικαὶ. Πότε ὅμως θὰ συνέλθῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ δὴ ὁ λεγόμενος πεπολιτισμένος καὶ θὰ στραφῇ ὄχι πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ τοῦ συνανθρώπου του ἀλλὰ πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ ἐκ τῶν πληγῶν; Ὅταν πρῶτον στραφῇ πρὸς τὸν Χριστὸν ἢ μᾶλλον ὅταν ὄλοι στραφῶμεν. Τότε θὰ στραφῶμεν πληθεῖς ἀγάπης καὶ πρὸς τὸν ἀδελφόν τοῦ Χριστοῦ, τὸν πάσχοντα ἄνθρωπον!!

Τὸ ἔναυσμα τῶν πυρκαϊῶν.

Ἀνωτέρω εἶπομεν διὰ τὰς πυρκαϊὰς τῶν παθῶν ποῦ φέρουν τὸν πνευματικὸν ὄλεθρον. Ἐναυσμα τῶν πυρκαϊῶν συνήθως εἶναι τὸ ραδιόφωνον, ὅς ἔχει σήμερον. Δὲν εἶναι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ κακόν. Τὰ ὕλικα ἐξ ὧν ἀποτελεῖται εἶναι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, ἡ δὲ ἐφεύρεσις αὐτοῦ ἀποτελέσμα τῆς θεοδότου τοῦ ἀνθρώπου σοφίας. Κακὸν ἀπέβη διότι ἐγένετο κακὴ χρῆσις αὐτοῦ, διότι τὸ περιεχόμενόν του δὲν εἶναι ἐποικοδομητικόν. Ἄν ἀφαιρέσης δύο-τρεῖς ἐκπομπὰς ἐβδομαδιαίως, ἅπασαι αἱ ἄλλαι ἐκπομπαὶ εἶναι ἐναύσματα πυρκαϊῶν ψυχικῶν. Δι' ἡμᾶς μάλιστα τοὺς Ἁγιορείτας, τοὺς ἀπαρνηθέντας τὰ ἐγκόσμια, φέρει τὸν κόσμον πλησίον μας. Δικαίως ὅθεν, ὡς καὶ εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον ἐγράψαμεν, παρεπέμθη τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν Ἱ. Δισειναύσιον Σύναξιν, ἥτις πεποιθᾶμεν, ὅτι θ' ἀπαγορεύσῃ τελείως τοῦτο πρὸς πρόληψιν πυρκαϊῶν τῆς ψυχῆς.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1958

Ἀγρυπνία ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Ἄθω	σελ. 52
Ἀπὸ ὅσα μᾶς γράφουν	» 28,59
Βιβλιογραφία	» 94
Γνωμικὰ ὁσίων Πατέρων	24,27,40 & 58
Διδακτικὴ ἐπίσκεψις	σελ. 39
Ἡ Ἐκκλησία, οἱ Πατέρες καὶ ἡμεῖς	» 1
Ἡ δύναμις καὶ ἡ ἀδυναμία τῆς Ἐκκλησίας	» 33
Ἱστορία Ἁγίου Ὁρους, Ἱ. Μονὴ Ἁγίου Παύλου . σ.	6,41,72, & 103
Ἱ. Μ. Καρακάλλου σ. 12, Ἱ. Μ. Φιλοθέου σ. 49, Ἱ. Μ. Σίμ. Πέτρας 86,	
Ἱ. Μ. Σταυρονικήτα σ. 111.	
Μοναχικὰ νέα	σελ 60
Ὁ καρκίνος τῆς καστανέας	» 56
Ὁ Μοναχικὸς βίος	» 97
Πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς ἀδελφοὺς χριστιανοὺς	» 16
Περὶ «Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ» καὶ Χριστιανισμοῦ	» 65
Σκέψεις ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ Ἄθω	» 25
«Τὸ ραδιόφωνον» καὶ «ραδιόφωνα ἐν Ἁγίῳ Ὁρει» . . .	88 & 117
Χειροτονία μαθητοῦ Ἀθωνιάδος	» 54
Χρονικὰ Ἁγίου Ὁρους	» 63

Σκέψεις (σύντομα σημειώματα τῶν κάτωσι θεμάτων).

Ἀσύγνωστος ἀδιαφορία (διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ μοναχισμοῦ) σ.	30
Ἡ δουλεία τοῦ 20οῦ αἰῶνος (ἢ μακρὰν τοῦ Κυρίου ἐλευθερία) »	31
Ἡ φωνὴ τῆς πληγῆς (ὁ καρκίνος)	» 31
Εἰς τὸ Ἁγ. Ὅρος (ἢ ἐκπαίδευσις τῶν ἀποφ. ἱεροδιδ. Βοστώνης) »	32
Ἡ θεία πανοπλία (ἢ ὑπὲρ τῶν Κυπρίων προσευχὴ)	» 61
Εὐσίωνων σημεῖον (περὶ ἐνισχύσεως τοῦ μοναχισμοῦ)	» 61
Προσκυνηταὶ (;) (περὶ τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Ἁγ. Ὁρους)	» 62
Εὐλαβῆς μνημόσυνον (Γ. Βερίτη)	» 62
Ἡ χιλιετηρὶς (τοῦ κοινοβιακοῦ Μοναχισμοῦ Ἁγ. Ὁρους)	» 95
Αἱ ὑπηρεσίαι του (τοῦ Ἁγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ)	» 95
Ἡ ἐξήγησις (περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἐπιστροφῆς τοῦ ῥωσ. λαοῦ)	» 95
Εἰς τὰ ὄρη! (περὶ πνευματικῆς προαγωγῆς)	» 96
Ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς ἀνθρωπότητος (τὰ Χριστοῦγεννα)	» 125
Πεντηκονταετηρὶς (του Ρῶσ. Ἁγ. Ἰωάννου τῆς Κροστάνδης) »	125
Παραφροσύνη (ἐφαρμογὴ τῶν νέων πολεμ. μέσων)	» 126
Αἱ πυρκαϊαὶ (καταστρεπτικώτεραι αἱ πνευματικαί)	» 126
Τὸ ἔναυσμα τῶν πυρκαϊῶν (αἱ ραδιοφωνικαὶ ἐκπομπαὶ)	» 127

Φωτογραφίαι. Ἱ. Μονὴ Ἁγ. Παύλου, ὁ νιπτήρ τοιχογρ.	
Ἱ. Μ. Ἁγ. Διονυσίου καὶ Ἱ. Μ. Καρακάλλου τεύχ.	65
Ἐσωτερ. τμήμα Ἱ. Μ. Χελανδαρίου, Ἱ. Μ. Φιλοθέου	
καὶ ἡ καταστραφεῖσα Ἱ. Σκήτη τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου	τεύχ. 66
Ὁ ἐκκλησιαστικὸς μοναχὸς Ν., Ἱ. Μ. Σίμ. Πέτρας καὶ ὁ	
αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος ὁ μέγας τοιχ. Ἱ. Μ. Βατοπεδίου	τεύχ. 67
Εἰκὼν Ἁγ. Νικολάου τοῦ Στρεϊδᾶ, Ἱ. Μ. Σταυρονικήτα καὶ	
ξυλογλυπτικὸν ἔργον τοῦ Καυσοκαλυβίτου μον. Ἀρσενίου	τεύχ. 68

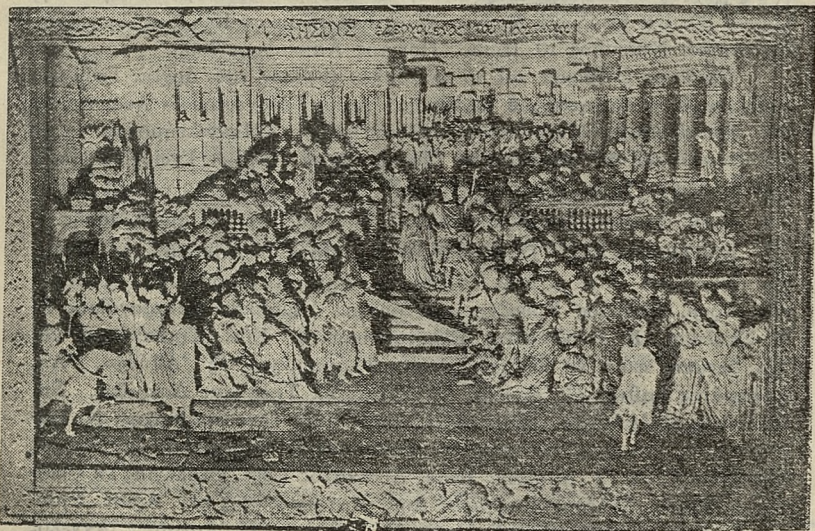
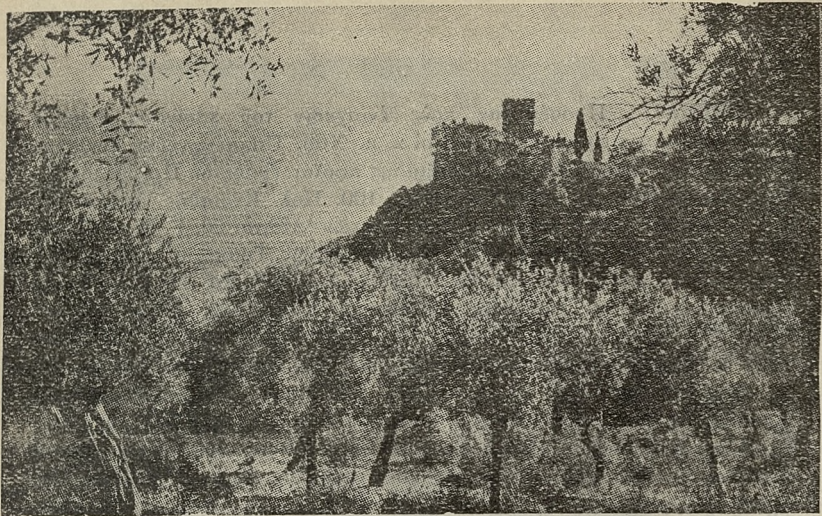
ΔΩΡΕΑΙ. Προσέφεραν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ παρόντος δωρεὰν κυκλοφοροῦντος περιοδικοῦ ἡμῶν οἱ κ. κ. Χαρ. Παπαναργύρου συν/ρχης ἑ. ἄ. Θεσ/νίκη δρχ. 100, Κάρ. Ἀλεξιάδης προῖστ. ἐμπορίου Πολύγυρος 30, Εὐάγ. Περδικάρης δημ/λος Κύμη δρχ. 100, Πολ. Κυριαζῆς Ἀθῆναι 30, Γ. Π. Γιαννακόπουλος ἀντεισαγγελεὺς ἐφετῶν Ἀθῆναι 50, Γ. Μποβολέτης Ἀθῆναι 50, Γεώρ. Ρατσιάτος ἐπιθεωρ. Ἐμπ/κῆς Τραπεζῆς Ἀθῆναι 200, Ἰωάν. Παπακώστας Τράπεζα Ἑλλάδος Πάτραι 100, Κα Λέλα Χαλδούπη Ἀθῆναι 50, Γεράσ. Τουλιᾶτος μηχανικὸς Ἀθῆναι 50, Σταμ. Κούκης δ/τῆς ΟΤΕ Θεσ/νίκη 50, Γεωργία Λαζοπούλου Μιννεάπολις Ἀμερικῆς δολλ. 4, Ἐμμ. Λουκίδης Θεσσαλονίκη 50, Χρ. Κανοτίδης Ἀθῆναι 20, Γ. Εὐγένιος Ραλλίδης Κανσοκαλύβια 50, ἱερομ. Αἰμιλ. Τσιρπανλῆς Ἀνσόνια Ἀμερικῆς δολλ. 2, Χρ. Γκούμας Σιλόις Ἀμερ. δολλ. 5, Μον. Γεννάδιος Βαδέλλας Ἰ. Μονὴ Σταγιάδων Μετεώρων 50, Ἀθαν. Δανιὴλ Θεσ/νίκη 50, ἱερ. Εὐάγ. Πράππας Τσοτύλιον 25, ἀρχιμ. Ἀρχάδιος Μανωλίδης Ἀμμουλιανὴ 20, ἱερομ. Χαρίτων κελ. Ἄγ. Ἰωάννης Θεολόγος Καρυαὶ 20, Κα Καλὴ Μενάγια Ἀθῆναι 50, Χριστόδ. Δαλλαρῆς Πάτμος 100, Γ. Γρηγόριος Γοβδελαᾶς Καρυαὶ 50, Γ. Σάββας Μολυβδωκκλησιώτης Καρυαὶ 20, Κα Θεοδώρα Μπένου Σάμη-Κεφαλληνίας 150, Νικ. Συμπρίνης Μακρυκάπα Χαλκίδος 10, ἱερομ. Ἡσυχίος Λακκιώτης 100.

Ὡσαύτως ἐλάβομεν καὶ τὸ νεοκδοθὲν βιβλίον τοῦ ἀρχιμ. Γαβριὴλ Καθηγουμένου τῆς γείτονος Ἰ. Μονῆς Ἀγίου Διονυσίου «Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι», Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Παντελεήμονος «Ἡ βεβήλωσις τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου» καὶ Γυμνασιάρχου Ἰωάν. Παπαϊωάννου «Ἡ ἠθικὴ κρίσις τῆς ἐποχῆς μας».

Πρὸς ὅπαντας ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἰ. ἡμῶν Μονῆς.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ. Τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονὴν ἐπεσκέφθησαν μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ οἱ κ. κ. Δημ. Ἐρσελμαν, Δημ. Παναγόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν, ἱερομ. Εὐγένιος Βουρζῆς καὶ ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Καραχάλιος ἐκ Μ. Σπηλαίου, Κ. Θεοδωρίδης Ἑλληνορουμάνος, Εὐτ. Τρικανάκης καὶ Ἐμ. Δετᾶκης φοιτ. ἐκ Κρήτης, Διον. Φλάμπουρας ἐξ Ἀθηνῶν, Ἀπ. Καλαφάτης μαθητ. ἐξ Ἀργους, Γ. Δούκας ἐκ Τραγᾶνας Λοκρίδος, Σπ. Μαδούκης ἐξ Ἀθηνῶν, Chte Alb. ἀμερικανὸς ἐργοστασιάρχης, Ν. Ζαχαρόπουλος καὶ Σαβ. Ξανθόπουλος Θεολόγοι ἐκ Θεσ/νίκης, Π. Μάγγος ὑπάλληλος ΟΤΕ ἐξ Ἀθηνῶν, Ἰωάν. Λυσίκατος φοιτ. Θεολογίας ἐκ Θεσ/νίκης, Ἀναστ. Κελέσης δικηγόρος Δημ. Κατρατσιώτης καὶ Ἀριστ. Σγουρός ἐκ Μεγάλης Παναγίας Χαλκῆς, Γ. Λαλιώτης ἐξ Ἀρναίας, Ἄγγελος Ἀντωνᾶτος τελωνειακός, 1 Ἀμερικανός, 1 Ἀγγλος, 1 Ἰταλὸς καὶ 40 Γερμανοὶ ὅπαντες φοιτηταί.

ΑΝΩ : Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σταυρονικήτα.

ΚΑΤΩ : Ὁ Ἰησοῦς ἐξερχόμενος τοῦ Πραιτωρίου, ξυλογλυπτικὸν ἔργον θαυμασίας τέχνης εἰς μέγα σχῆμα τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κοιμηθέντος Καυσοκαλιβίτου μοναχοῦ Ἀρσενίου Νικοδήμου. Περὶ τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου τούτου καλλιτέχνου ἐγράψαμεν ἐν ἐκτάσει εἰς τὰ τεύχη 38 - 41.

